

Działania zwiększające stopień przestrzegania przepisów podatkowych i poprawiające efektywność administracji podatkowej w latach 2014-2017

A. CZĘŚĆ OGÓLNA.

I. Wstęp.

W celu realizacji rekomendacji Rady Ecofin dla Polski z grudnia 2013 r. dokonano diagnozy najistotniejszych problemów w obszarze przestrzegania przepisów podatkowych (*tax compliance*) i efektywności administracji podatkowej. Na tej podstawie Ministerstwo Finansów przygotowało niniejszy dokument, który został przyjęty przez Kierownictwo Ministerstwa Finansów w dniu 8 kwietnia 2014 r. Dokument ten określa listę działań na lata 2014-17, definiując dla każdego projektu: cel, planowane narzędzia, adresatów oraz szacowane pozytywne skutki dla sektora finansów publicznych.

Istotną grupę stanowią wśród nich projekty, które będą miały pozytywny wpływ na poprawę ściągальności podatków. Dotyczą one zarówno usprawnienia samego procesu egzekucji należności podatkowych, jak i zwiększenia stopnia dobrowolnego regulowania należności podatkowych. Planowane są przy tym zarówno działania, które powinny przynieść efekty w krótkim czasie, np. utworzenie Centralnego Rejestru Dłużników, jak i mające również charakter długofalowy, takie jak promowanie postaw obywatelskich, działania edukacyjne i informacyjne skierowane również do dzieci i młodzieży.

Planowane lub już prowadzone działania dotyczą także wykorzystywania systemów informatycznych i baz danych w celu identyfikacji i analizy zagrożeń (obszarów ryzyka) co powinno poprawić skuteczność i efektywność działań administracji podatkowej. Ponadto nadal będą prowadzone intensywne działania kontrolne, mające na celu wykrywanie oszustw podatkowych i wyłudzeń zwłaszcza podatku VAT.

Niezwykle istotnym czynnikiem mającym wpływ na skuteczność administracji podatkowej jest struktura jej organizacji, która musi nadążać za zmieniającą się rzeczywistością gospodarczą. Prowadzimy w związku z tym prace zmierzające do konsolidacji procesów pomocniczych realizowanych w izbach i urzędach skarbowych. Na skuteczność administracji podatkowej wpływa niewątpliwie jakość obsługi podatników. Konsekwentnie kładziemy duży nacisk na poprawę tego elementu funkcjonowania administracji, m.in. poprzez zwiększenie wykorzystywania elektronicznych form kontaktu z podatnikami, co powinno mieć także wpływ na podniesie *tax compliance*.

W trakcie realizacji jest szereg zmian w procedurze podatkowej mających bezpośredni wpływ na skuteczność ściągальności należności. Przyniosą one nie tylko bezpośrednie, ale również pośrednie skutki finansowe. Taki skutek będzie miało np. wprowadzenie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania (General Anti-Avoidance Rule). Upowszechnienie korzystania z elektronicznych form komunikacji, wprowadzenie nowych i jednoczesna rezygnacja z nieefektywnych rozwiązań związanych z procedurą poboru podatku powinny przynieść wymierne korzyści finansowe w postaci zmniejszenia kosztów funkcjonowania administracji podatkowej.

W dużej części planowanych lub już prowadzonych działań nie jest możliwe oszacowanie konkretnych korzyści finansowych. Jednak poprzez swój charakter i kierunek niewątpliwie będą one miały korzystny wpływ na poprawę realizacji strategicznych celów jakimi są poprawa ściągalności podatków oraz zwiększenie efektywności administracji podatkowej.

II. Działania zmierzające do poprawy przestrzegania przepisów podatkowych oraz zwiększenia efektywności administracji podatkowej.

W celu realizacji zadań strategicznych opracowany został przedstawiony poniżej plan działań, jakie zostaną podjęte. Szczegółowy ich opis znajduje się w części B.

1. Utworzenie Centralnego Rejestru Dłużników.
2. Usprawnienie procesu egzekucji należności podatkowych.
3. Zarządzanie ryzykiem zewnętrznym i kontrola podatkowa.
4. Platforma POLFISC i System ZISAR – nowe elektroniczne narzędzia do zwalczania oszustw podatkowych oraz ochrony interesów finansowych kraju i UE.
5. Wdrożenie systemu OGNIVO służącego do poszukiwania rachunków bankowych dłużników.
6. Informatyzacja kontroli ksiąg podatkowych (Jednolity Plik Kontrolny – Standard Audit File).
7. Poprawa obsługi podatników oraz wzmocnienie innych podstawowych funkcji administracji podatkowej.
8. Rozwój elektronicznych form kontaktu z podatnikami oraz uproszczenia w zakresie rejestracji i ewidencji podatników.
9. Informatyzacja gromadzenia i wymiany informacji podatkowych m.in. w celu uruchomienia usługi wstępnie wypełnionych zeznań podatkowych w PIT (pre-filed tax return w skrócie PFR).
10. Stworzenie rocznego raportu prezentującego zmiany w czasie „luki podatkowej”.
11. „List ostrzegawczy” jako nowy środek ograniczania oszustw w VAT.
12. Zwalczanie „szarej strefy” w obrocie wyrobami tytoniowymi.
13. Ograniczenie „szarej strefy” na rynku paliw ciekłych.
14. Zwalczanie i zapobieganie oszustwom w obrocie złomem.
15. Zwalczanie i zapobieganie oszustwom podatkowym w obrocie wyrobami stalowymi.
16. Koordynacja działań wykrywczych i kontrolnych w zwalczaniu zorganizowanych oszustw w podatku VAT – grupy zadaniowe.
17. Zmiany w zakresie mechanizmu odwrotnego obciążenia, wprowadzenie instytucji odpowiedzialności solidarnej w obrocie niektórymi wyrobami stalowymi (nieobjętymi mechanizmem odwrotnego obciążenia), paliwami i złotem nieobrobionym wraz z wyłączeniem rozliczeń kwartalnych.
18. Opodatkowanie dochodów z nieujawnionych źródeł przychodów.
19. Wprowadzenie przepisów określających sposób ustalania wartości przychodów i kosztów świadczeń w naturze.

20. Wprowadzenie wyłączenia stosowania zwolnienia dywidend w przypadku podwójnego nieopodatkowania (dot. profit participation loans - PPL).
21. Wprowadzenie przepisów o zagranicznej spółce kontrolowanej (Controlled Foreign Corporation – CFC).
22. Wprowadzenie przepisów uszczelniających system podatków dochodowych.
23. Zastąpienie obecnego systemu rozliczania podatku dochodowego z tytułu użytkowania samochodu służbowego do celów prywatnych systemem ryczałtowym.
24. Jednorazowa płatność podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości, w przypadkach gdy kwota podatku nie przekracza 100 zł (zamiast płatności w 4 lub 12 ratach).
25. Niepobieranie podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości, gdy kwota podatku nie przekracza kosztów doręczenia przesyłki poleconej.
26. Elektroniczne przysyłanie przez notariuszy deklaracji podatkowych i innych dokumentów.
27. Doręczanie pism profesjonalnym pełnomocnikom wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
28. Wyznaczanie jednego organu podatkowego w sprawach dotyczących podmiotów pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych organów.
29. Ujednolicenie właściwości miejscowej w podatku od towarów i usług i w podatkach dochodowych.
30. Usprawnienie wszczęcia kontroli w stosunku do zakładu podmiotu zagranicznego.
31. Zmiana terytorialnego zasięgu działania dyrektorów urzędów kontroli skarbowej.
32. Przyznanie organom kontroli skarbowej uprawnienia do wydawania decyzji o zabezpieczeniu zobowiązania podatkowego.
33. Zróżnicowanie stawek odsetek za zwłokę.
34. Wprowadzenie kary porządkowej za odmowę okazania dowodów w toku postępowania podatkowego.
35. Wprowadzenie kary porządkowej w ramach czynności sprawdzających.
36. Wprowadzenie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania (General Anti-Avoidance Rule).
37. Zmiany umów o unikaniu podwójnego opodatkowania ze: Słowacją, Cyprzem, Luksemburgiem, Singapurem, Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi oraz zawarcie umów o wymianie informacji z 23 jurysdykcjami stosującymi szkodliwe praktyki podatkowe.
38. Loteria paragonowa.
39. Zwiększanie stopnia dobrowolnego wypełniania obowiązków podatkowych poprzez publiczne działania informacyjno-edukacyjne mające na celu przybliżenie wiedzy z zakresu prawa podatkowego.
40. Wprowadzenie w procesie edukacji szkolnej elementów promujących postawy obywatelskie w płaceniu podatków, a w szkołach ponadpodstawowych bloku tematycznego z zakresu podatków w ramach wiedzy o społeczeństwie.
41. Poprawa efektywności zwalczania oszustw podatkowych – powołanie stałego zespołu przy Ministrze Finansów.

42. Poprawa jakości obsługi podatników oraz efektywności działania służb podatkowych – powołanie stałego zespołu przy Ministrze Finansów.
43. Poprawa efektywności kontroli podmiotów powiązanych – powołanie stałego zespołu przy Ministrze Finansów.

III. Skutki finansowe.

Przedstawione powyżej działania powinny przynieść skutki finansowe, które zbiorczo zostały przedstawione w formie tabelarycznej.

Ogółem skutki finansowe					
Dochody (w mln zł)		2014	2015	2016	2017
	min. *	1.898,0	4.681,4	5.279,3	8.191,3
	tylko skutki bezpośrednie	1.898	4.281	4.479	5.491
	max. *	2.098,0	7.531,4	8.729,3	17.441,3
	tylko skutki bezpośrednie	2.098	5.931	5.529	6.741

* Szacunek za lata 2015-2017 uwzględnia skutki pośrednie wprowadzenia klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania (General Anti-Avoidance Rule).

B. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA - opis działań zmierzających do poprawy przestrzegania przepisów podatkowych oraz zwiększenia efektywności administracji podatkowej.

1. Utworzenie Centralnego Rejestru Dłużników.

Cel:

Celem utworzenia rejestru jest zwiększenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego poprzez poszerzenie zakresu informacji gospodarczych, do których przedsiębiorcy mogą uzyskać dostęp, również o informację o zaległościach podatkowych innych podmiotów. Wymiana informacji gospodarczej ma bardzo duży wpływ na poprawę bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, wspiera przedsiębiorców w walce z wyłudzeniami i oszustwami, a także chroni przed współpracą z nierzetelnymi partnerami gospodarczymi.

Utworzenie rejestru powinno także wywrzeć pozytywny wpływ na zwiększenie dyscypliny podatkowej i zmniejszenie deficytu budżetowego. Zagrożenie upublicznienia zaległości mobilizować będzie dłużników do dobrowolnej spłaty zobowiązań przed przymusowym dochodzeniem tych należności, a tym samym wpłynie na zwiększenie dochodów budżetu państwa. Wpłynie również na zmniejszenie kosztów związanych z odzyskiwaniem należności, a także zmniejszy się wielkość należności, które ulegną przedawnieniu ze względu na bezskuteczność podjętych działań egzekucyjnych.

Oceniając istotę rejestru dłużników należy wskazać na dwie podstawowe funkcje, które będzie spełniał:

- 1) funkcja informacyjna (prewencyjna), która polega na dostarczaniu obywatelom, w tym przede wszystkim przedsiębiorcom, informacji o wiarygodności płatniczej drugiej strony umowy (przyszłych kontrahentów),
- 2) funkcja windykacyjna, która ma na celu wsparcie wierzycieli w odzyskiwaniu wierzytelności.

Rejestr zaległości może zostać w przyszłości wykorzystany jako instrument służący do opracowania i wdrożenia koncepcji tzw. „dobrego podatnika”. Brak wpisu do rejestru może stanowić jeden z elementów determinujących przyznanie takiego statusu, który będzie się wiązał z pewnymi przywilejami w kontaktach między podatnikiem, a administracją skarbową.

Zakłada się, że docelowo w rejestrze ujawniani byłiby dłużnicy posiadający zaległości w zakresie wszystkich danin publicznych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych (podatki, składki, opłaty, wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, a także inne świadczenia pieniężne, których obowiązek ponoszenia na rzecz państwa, jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych oraz innych jednostek sektora finansów publicznych wynika z odrębnych ustaw), podlegających egzekucji administracyjnej na podstawie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W szczególności będą to podatki, cła, należności ZUS, PFRON, grzywny, mandaty. W pierwszym etapie tworzenia rejestru publikacji podlegać będą jednak wyłącznie należności podatkowe i celne, których pobór leży w kompetencji Administracji Podatkowej i Służby Celnej.

Ujawniane informacje będą dotyczyły tylko należności bezspornych i wymagalnych powyżej 500 zł wobec jednego wierzyciela. Nie podlegałyby ujawnieniu zaległości sporne (również w toku postępowania sądowo-administracyjnego), objęte wstrzymaniem wykonania, układem ratalnym lub odroczone. Wpisywani do rejestru będą dłużnicy w określonych przedziałach kwotowych, po upływie 60 dni od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o zamiarze wpisu, w przypadku nieuregulowania zaległości.

Narzędzia:

Rejestr prowadzony będzie w trybie on-line. Udostępniony zostanie w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Finansów z możliwością nieodpłatnego wyszukiwania przez dowolnego użytkownika za pomocą wyszukiwarki na podstawie posiadanych danych dot. dłużnika np. nazwy firmy albo numeru PESEL, albo NIP. Odpowiedzialność za rzetelność i aktualność wpisanych danych ponosić będzie wierzyciel. Ministerstwo Finansów udostępni wierzycielom publicznym jedynie platformę techniczną do wpisywania i wykreślania danych.

Adresaci:

Wierzyciele publicznoprawni, wierzyciele cywilnoprawni - przedsiębiorcy, jednostki gospodarcze, obywatele posiadający dane dłużnego podmiotu.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów

Termin:

Połowa 2015 r. - wejście w życie ustawy, natomiast uruchomienie rejestru dłużników – z dniem 1.01.2016 r. (poprzedzone doręczeniem zawiadomień o zamiarze wpisu).

2. Usprawnienie procesu egzekucji należności podatkowych.

Cel:

Usprawnienie procesu egzekucji ma za zadanie zwiększenie nacisku na właściwy dobór środków egzekucyjnych przy zapewnieniu efektywności prowadzonych egzekucji, z jednoczesnym ukierunkowaniem na zmaksymalizowanie dobrowolności regulowania zobowiązań podatkowych. Egzekucji administracyjnej w przeważającej większości, podlegają należności publicznoprawne stanowiące dochód budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Skuteczność egzekucji administracyjnej przekłada się więc na zwiększenie wpływów do budżetu państwa.

W organach administracji podatkowej prowadzone są działania o charakterze organizacyjnym, obejmujące modyfikację całego procesu zarządzania zaległościami podatkowymi - począwszy od chwili powstania tych zaległości, aż do momentu ich wygaśnięcia oraz spójne wykorzystywanie wszystkich dostępnych instrumentów służących wzrostowi stopnia dobrowolnego regulowania zobowiązań podatkowych. Zakłada się m.in. wzmocnienie roli wierzyciela w relacjach z dłużnikami, wzrost znaczenia czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego, w tym działań o charakterze informacyjnym i dyscyplinującym, stosowania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych oraz działań zabezpieczających na majątku dłużnika przyszłą spłatę zaległości podatkowych.

Ponadto zakłada się zmianę przepisów regulujących uprawnienia do wynagrodzenia prowizyjnego członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w komórkach egzekucyjnych urzędów skarbowych, w szczególności poprzez powiązanie wysokości wynagrodzenia prowizyjnego ze skutecznością egzekucji oraz bardziej efektywne wykorzystanie kadry zatrudnionej w komórkach egzekucyjnych urzędów skarbowych.

Równocześnie prowadzone są prace legislacyjne oraz informatyczne służące zwiększeniu efektywności działań oraz usuwaniu barier występujących obecnie w procesie egzekucji.

Przykładem wsparcia informatycznego w procesie egzekucji jest wykorzystywanie aplikacji internetowej OGNIVO umożliwiającej elektroniczną wymianę informacji między organami egzekucyjnymi a bankami w zakresie poszukiwania rachunków bankowych dłużników. Dzięki wymianie informacji drogą elektroniczną możliwe jest szybsze i mniej kosztowne odszukanie majątku podlegającego zajęciu egzekucyjnemu, także z innymi niż banki uczestnikami prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

Prowadzenie prac zmierzających do usprawnienia procesu egzekucji należności podatkowych podyktowane jest potrzebą zwiększenia efektywności prowadzonych egzekucji z jednoczesnym zagwarantowaniem właściwego doboru środków egzekucyjnych.

Narzędzia:

- wyodrębnienie w strukturach urzędów skarbowych odrębnych komórek wierzycielskich oraz komórek do spraw wierzycielskich w izbach skarbowych; narzędzia możliwe do wykorzystania w ramach poboru należności podatkowych nie powinny być rozproszone w różnych komórkach organizacyjnych urzędu, gdyż utrudnione jest przez to świadome dokonywanie ich selekcji. Nie służy to również efektywnemu stosowaniu kilku z nich równocześnie w oparciu o przeprowadzoną analizę ryzyka.

Powstanie odrębnej komórki wierzycielskiej na poziomie urzędu skarbowego oraz komórki do spraw wierzycielskich na poziomie izby skarbowej pozwoli zatem na silne wsparcie zarówno naczelnika urzędu skarbowego, jak i dyrektora izby skarbowej w procesie zarządzania zaległościami podatkowymi.

- zintensyfikowanie działań przedegzekucyjnych - podejmowanie czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego, w tym wykonywanie działań informacyjnych i dyscyplinujących – za pomocą komunikacji elektronicznej oraz telefonicznej,
- zmiana zasad wynagradzania prowizyjnego pracowników komórek egzekucyjnych urzędów skarbowych określonych w rozporządzeniu z dnia 25 kwietnia 2007 r. Prezesa Rady Ministrów w sprawie uprawnień szczególnych przysługujących niektórym kategoriom członków korpusu służby cywilnej (Dz. U. Nr 76, poz. 506, z późn. zm.),
- rozwój funkcjonalności i zasięgu działania aplikacji OGNIVO we współpracy z Krajową Izbą Rozliczeniową S.A., bankami oraz innymi użytkownikami tego systemu.

Adresaci:

Kadra zarządzająca w izbach i urzędach skarbowych.

Członkowie korpusu służby cywilnej zatrudnieni w komórkach wierzyielskich i egzekucyjnych urzędów i izb skarbowych.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów

Termin:

Wyodrębnienie komórek wierzyielskich w strukturach urzędów i izb skarbowych ma nastąpić od dnia 1 lipca 2014 r.

Zmiana rozporządzenia, które zastąpi obowiązujące rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie uprawnień szczególnych przysługujących niektórym kategoriom członków korpusu służby cywilnej powinno nastąpić w ciągu roku 2014.

3. Zarządzanie ryzykiem zewnętrznym i kontrola podatkowa.

Cel:

Zarządzanie ryzykiem zewnętrznym ma na celu zapewnienie prawidłowego wypełniania obowiązków podatkowych przez podatników oraz usprawnienie procesu poboru należności podatkowych w wyniku poprawy skuteczności i efektywności działań administracji podatkowej, w tym prowadzonych kontroli podatkowych i czynności sprawdzających.

Punktem wyjścia do skutecznego zarządzania ryzykiem zewnętrznym jest ciągła identyfikacja i analiza zagrożeń (ryzyk), które wpływają na realizację ww. celów. Poznanie zagrożeń umożliwia bowiem zastosowanie odpowiednich instrumentów oddziaływania, zarówno podtrzymujących i promujących zachowania zgodne z przepisami prawa podatkowego, jak również odstrasżających, zapobiegawczych lub naprawczych wobec podatników nieprawidłowo wypełniających obowiązki podatkowe.

Jednocześnie analiza ryzyka w zakresie prawidłowości wypełniania obowiązków podatkowych powoduje zwiększoną koncentrację działań na podmiotach uchylających się od opodatkowania, a tym samym ograniczenie działań restrykcyjnych, wobec podatników prawidłowo wypełniających swoje obowiązki podatkowe.

Ponadto zorientowanie działań kontrolnych na podmioty w obszarach wysokiego ryzyka wpływa na wzrost efektywności wykorzystania dostępnych zasobów kadrowych, rzeczowych, a w rezultacie także finansowych administracji podatkowej.

Zarządzanie ryzykiem zewnętrznym umożliwia zatem sprawną realizację misji administracji podatkowej, którą jest pozyskiwanie dochodów podatkowych przy maksymalizacji poziomu

dobrowolnego wypełniania obowiązków podatkowych oraz zapewnieniu podatnikom wysokiej jakości obsługi w warunkach jednolitego stosowania przepisów prawa podatkowego wobec wszystkich podatników, przyczyniając się tym samym do wzmocnienia systemu poboru podatków w Polsce.

Narzędzia:

Narzędziami wykorzystywanymi w procesie zarządzania ryzykiem zewnętrznym są: rejestr ryzyk, plan działań oraz segmentacja.

Analiza zagrożeń w systemie podatkowym prowadzona jest w odniesieniu do przedmiotu – branży działalności gospodarczej oraz podmiotu – podatnika. Punktem wyjścia jest analiza przedmiotowa, w wyniku której administracja podatkowa zdobywa wiedzę o branżach stanowiących zagrożenie i generujących najwyższe kwoty uszczupień podatkowych. Jednocześnie zagrożone branże są poddawane analizie podmiotowej, która wskazuje konkretne podmioty nierzetelnie wypełniające zobowiązania podatkowe.

Rejestr ryzyk jest narzędziem służącym analizie przedmiotowej, zawiera bowiem katalog zidentyfikowanych zagrożeń - ryzyk (schematy zachowań podatników niezgodne z przepisami prawa podatkowego) m.in. z podziałem na branże działalności gospodarczej. Stanowi on podstawę tworzenia planów działań (krajowych, regionalnych i lokalnych), które zawierają priorytety (obszary – tytuły podatkowe, podobszary – branże działalności gospodarczej i ryzyka) do realizacji przez organy administracji podatkowej w danym roku. Jednocześnie plany działań zawierają wskazanie celów i mierników realizacji celów oraz określenie zaangażowania zasobów w realizację.

Segmentacja jest narzędziem wykorzystywanym do selekcji podmiotów w zakresie doboru działań administracji podatkowej.

Głównymi celami segmentacji podatników jest racjonalne wykorzystanie sił i środków poprzez skoncentrowanie działań na określonych grupach podmiotów, które z różnych przyczyn, ustalonych za pomocą obiektywnych kryteriów w większym stopniu wymagają zainteresowania oraz wyłonienie z całej populacji podmiotów, w stosunku do których istnieje relatywnie mniejsze prawdopodobieństwo naruszania norm prawa podatkowego i które należy traktować w sposób specjalny, preferencyjny w stosunku do pozostałych podatników.

Efektem wdrożenia procedur segmentacji będzie:

- a) ograniczenie działalności podmiotów nierzetelnych lub nawet podmiotów o przestępczym charakterze, skutkujące zminimalizowaniem luki podatkowej,
- b) skrócenie okresu pomiędzy zidentyfikowaniem ryzyka, a podjęciem działań (zmniejszenie negatywnych skutków zmaterializowania się ryzyka),
- c) zindywidualizowanie podejścia do podmiotów obsługiwanych przez administrację podatkową dzięki określeniu poziomu ryzyka dla danego podatnika, co z kolei pozwoli na racjonalizację wykorzystania sił i środków ze strony administracji podatkowej oraz zwiększenie skuteczności działania urzędów skarbowych w obszarze kontroli podatkowej.

Stworzenie jednolicie stosowanej procedury wywoła korzystny efekt w funkcjonowaniu administracji podatkowej poprzez:

- zniwelowanie różnic w działaniu poszczególnych jej jednostek oraz zunifikowanie podejścia do określonych, jednorodnych grup podmiotów,

- usprawnienie wymiany informacji między urzędami skarbowymi o podatnikach zarejestrowanych.

Dodatkowo przewidujemy:

- a) ograniczenie, dzięki określeniu poziomu ryzyka podmiotów i dalszemu procesowi monitorowania, ingerencji administracji podatkowej w działalność podatników prawidłowo dokonujących swoich rozliczeń podatkowych,
- b) podniesienie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego i ograniczenie ryzyka nieświadomego uczestnictwa uczciwych podatników w oszustwach podatkowych poprzez odmowę nadania numeru identyfikacji podatkowej podmiotom ewidentnie nastawionym na pozorowanie prowadzenia działalności gospodarczej i uniemożliwienie im wystawiania faktur VAT.

Adresaci:

Administracja podatkowa.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów

Termin:

2014 rok.

4. Platforma POLFISC i System ZISAR – nowe elektroniczne narzędzia do zwalczania oszustw podatkowych oraz ochrony interesów finansowych kraju i UE.

Cel:

Celem wprowadzenia Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem (ZISAR) oraz Platformy POLFISC jest poprawa skuteczności rozpoznawania i eliminacji oszustw podatkowych, ochrona interesów finansowych kraju i UE, poprawa efektywności kontroli oraz szybkości reakcji organów kontrolnych, a pośrednio również zmniejszenie obciążeń kontrolami podmiotów rzetelnych.

Potrzeba stworzenia centralnej, jednolitej bazy podmiotów podejrzewanych o dokonywanie oszustw podatkowych (przyjęto nazwę POLFISC) była wynikiem doświadczeń zebranych podczas realizacji kontroli koordynowanej „Prawidłowość rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku od towarów i usług podatników dokonujących wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów bez opodatkowania na terenie kraju”. Platforma ta stanowi w pewnym zakresie odwzorowanie systemu wymiany informacji między administracjami podatkowymi różnych krajów UE – EUROFISC.

Funkcjonowanie platformy POLFISC pozwoli na:

- bieżącą identyfikację podmiotów dokonujących oszustw w podatku od towarów i usług w analizie grupowej oraz jednostkowej poszczególnych urzędów,
- skrócenie czasu analiz z wykorzystaniem elektronicznych narzędzi analitycznych,
- szybszą identyfikację podmiotów podejrzewanych o oszustwa oraz ujawnienie ich jeszcze w fazie aktywności finansowej, które przełoży się na skuteczne zabezpieczenie środków finansowych,
- możliwość szybkiej identyfikacji oszustwa podatkowego i jego lokalizacji w łańcuchu podmiotów,
- możliwość identyfikowania branż dotkniętych oszustwami podatkowymi,

- możliwość identyfikowania i monitorowania kontrahentów unijnych dokonujących dostaw do znikających podatników,
- stworzenie systemu wymiany informacji, pozwalającego na optymalną alokację postępowań kontrolnych, z uwzględnieniem możliwości technicznych i fizycznych urzędów.

Budowa Systemu ZISAR pozwoli na rozwój analizy ryzyka z wykorzystaniem statystycznych i matematycznych metod badawczych oraz umożliwienie bieżącego monitorowania ryzyka i efektywności działań kontrolnych prowadzonych przez organy Służby Celnej (naczelników urzędów celnych), w szczególności w zakresie podatku akcyzowego, podatku VAT w imporcie, podatku od wydobycia niektórych kopalin oraz podatku od gier. Celem tego Systemu jest również zapewnienie szybkiego dostępu do informacji, uporządkowanie zakresu informacji gromadzonych przez Służbę Celną oraz pozyskanie nowych źródeł informacji mających znaczenie dla kontroli.

Narzędzia:

Działanie Platformy POLFISC opiera się na wdrożonej w Urzędzie Kontroli Skarbowej w Opolu platformie serwerowej dynamicznych stron www LAMP. Poszczególne elementy takiego rozwiązania gwarantują sprawną komunikację sieciową między serwerem a użytkownikami, generowanie wyników zapytań z poziomu wyszukiwania danych w bazie danych oraz sterowanie przetwarzaniem danych w zależności od wysyłanych przez interfejs żądań dostępu do danych.

Natomiast system informatyczny ZISAR, który będzie świadczył kompleksową obsługę procesu zarządzania ryzykiem w Służbie Celnej, jest realizowany w ramach Programu e-Cło. Obejmuje on swym zakresem następujące procesy biznesowe:

- ocenę informacji – proces dotyczący selekcji informacji mającej znaczenie dla kontroli prowadzonych przez Służbę Celną, tj. określenia sposobu wykorzystania informacji i określenia jej adresatów;
- prowadzenie analiz – proces dotyczący identyfikacji i oceny ryzyka, określenia metod reakcji na ryzyko oraz zarządzania ryzykiem;
- realizację kontroli i rejestrowanie jej wyników – proces dotyczący prowadzenia kontroli.

Adresaci:

Kontrola Skarbowa, komórki analityczne i kontrolne Służby Celnej, Ministerstwo Finansów, a pośrednio również podmioty rzetelnie realizujące swoje obowiązki podatkowe.

Organ odpowiedzialny:

Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, Szef Służby Celnej.

Termin:

2014 r.

5. Wdrożenie Systemu OGNIVO służącego do poszukiwania rachunków bankowych dłużników.

Cel:

Celem wdrożenia Systemu OGNIVO jest poprawa skuteczności i tempa egzekwowania zaległości.

Mając na uwadze zwiększający się poziom zaległości podatkowych oraz skuteczne zabezpieczenie i egzekucję należności Skarbu Państwa, podjęta została inicjatywa mająca na celu przystąpienie izb celnych do prowadzonego przez Krajową Izbę Rozliczeniową S.A. Systemu OGNIVO, który jest narzędziem umożliwiającym elektroniczną wymianę informacji między uczestnikami postępowania tj. organem egzekucyjnym i bankiem w zakresie wymiany informacji o posiadanych przez zobowiązanych rachunkach bankowych. W efekcie podjętych działań, system wdrażany jest we wszystkich izbach celnych, co w znaczny sposób przyspieszy egzekwowanie zaległości, a w konsekwencji wzrost efektywności egzekucji należności Skarbu Państwa, przede wszystkim w podatku akcyzowym.

Narzędzia:

OGNIVO jest to aplikacja internetowa umożliwiająca elektroniczną wymianę informacji między uczestnikami OGNIVO. Wymiana informacji odbywa się za pomocą dedykowanych formularzy dostosowanych indywidualnie do uczestników, między którymi dokonywana jest wymiana informacji. Właścicielem Systemu OGNIVO jest Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. z siedzibą w Warszawie.

W ramach Systemu OGNIVO działa moduł Poszukiwania rachunków bankowych dłużników, który umożliwia elektroniczną komunikację administracyjnym organom egzekucyjnym z bankami w zakresie usprawnienia obsługi zajęć rachunków bankowych.

Zapytania dotyczące rachunków bankowych dłużników są zabezpieczane podpisem elektronicznym i przesyłane do banków poprzez OGNIVO. Po otrzymaniu informacji, banki weryfikują zapytanie i udzielają na nie odpowiedzi. Przy każdym zapytaniu użytkownik podaje sygnaturę akt oraz identyfikatory dłużników (PESEL/REGON), które pozwalają bankom całkowicie zautomatyzować ten proces oraz wyeliminować ewentualne pomyłki przy udzielaniu odpowiedzi.

Bank udziela informacji dotyczącej wyłącznie posiadania (lub nie) przez dłużnika rachunku bankowego. Udzielając odpowiedzi bank nie przekazuje żadnych innych informacji, np. o wysokości środków na rachunku czy pochodzeniu wpływów na rachunek. Uzyskana informacja pozwala użytkownikowi przesłać zawiadomienie o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego wyłącznie do banku lub banków, w których dłużnik posiada rachunek bankowy.

Właściciel Systemu OGNIVO tj. Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. będzie sukcesywnie rozbudowywać System OGNIVO, wprowadzając nowe rozwiązania jego funkcjonowania, które mają podnieść jakość aplikacji oraz umożliwić nowym użytkownikom elektroniczną wymianę informacji z innymi podmiotami uczestniczącymi w programie. W ramach planowanej rozbudowy i udoskonalania aplikacji, wdrażania nowych rozwiązań funkcjonalnych, OGNIVO zostanie dostosowane do potrzeb organów egzekucyjnych i zapewni kompleksową obsługę pism egzekucyjnych drogą elektroniczną między organem egzekucyjnym a bankiem.

Adresaci:

Dyrektorzy izb celnych jako administracyjne organy egzekucyjne.

Organ odpowiedzialny:

Dyrektorzy izb celnych.

Termin:

Wdrożenie Systemu OGNIVO we wszystkich izbach celnych do połowy 2014 r.

6. Informatyzacja kontroli ksiąg podatkowych (Jednolity Plik Kontrolny – Standard Audit File).

Cel:

Celem proponowanych zmian jest poprawa efektywności kontroli podatkowych poprzez wprowadzenie do systemów księgowych nowej funkcjonalności, tj. możliwości edycji ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych w oparciu o powszechnie stosowany w komunikacji elektronicznej standard XML. Korzyści z proponowanej zmiany to dostęp do danych w formacie łatwym do analizy, ułatwienie dla wewnętrznych i zewnętrznych audytorów, brak wydruków papierowych, szybsza kontrola, znaczny stopień automatyzacji. Zmniejszy to też koszty funkcjonowania administracji podatkowej. Celem tej zmiany jest zmniejszenie kosztów wypełniania obowiązków podatkowych przez podatników oraz poprawa relacji między administracją a jej klientami.

Obecnie kontrola przy wykorzystaniu technik elektronicznych jest mało efektywna. Kontrolowany przekazuje dane zapisane w formatach elektronicznych nienadających się do analizy (np. PDF, który stanowi raczej elektroniczny wydruk niż plik umożliwiający szybką analizę, XPS).

Proponuje się wprowadzenie ujednoliconej formy elektronicznej w postaci plików o formacie strukturalnym ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych, w której podatnicy oraz kontrahenci podatników będą obowiązani przekazywać dane na żądanie organu podatkowego.

Zmiana w tym zakresie zmierza do wprowadzenia koncepcji Jednolitego Pliku Kontrolnego opracowanej przez OECD. Proponowana zmiana funkcjonuje już w wielu innych krajach Unii Europejskiej (Holandia, Austria, Portugalia, Słowenia, Estonia, Luksemburg). Znaczna większość tych krajów implementowała Jednolity Plik Kontrolny zgodny z rekomendacją OECD.

Narzędzia:

Wprowadzenie w Ordynacji podatkowej uprawnienia do żądania, w toku każdej procedury podatkowej, przekazania wyciągu z ksiąg podatkowych i dowodów księgowych zapisanego w formie elektronicznej w postaci plików o formacie strukturalnym. Dane mają być przekazane za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na elektronicznym nośniku danych.

Struktura logiczna formy elektronicznej w postaci plików o formacie strukturalnym zapisu ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych, z uwzględnieniem możliwości wytworzenia ich z programów informatycznych używanych powszechnie przez przedsiębiorców oraz automatycznej analizy danych zostanie powszechnie udostępniona przez Ministerstwo Finansów. Format strukturalny pliku to taki, z którego można w sposób automatyczny, przy wykorzystaniu odpowiednich algorytmów informatycznych wyodrębnić niezbędne dane merytoryczne.

Adresaci:

Każdy podmiot prowadzący księgi podatkowe przy użyciu programów informatycznych.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia projektu ustawy zostały przyjęte przez Radę Ministrów w marcu 2014 r.

Od 2016 r. duzi przedsiębiorcy będą zobowiązani do przekazywania danych w postaci plików o formacie strukturalnym. Mali i średni przedsiębiorcy w okresie 2016-2017 r. dane w tym formacie będą przekazywać fakultatywnie. Od 2018 r. każdy przedsiębiorca będzie zobowiązany do przekazywania danych w postaci plików o formacie strukturalnym.

7. Poprawa obsługi podatników oraz wzmocnienie innych podstawowych funkcji administracji podatkowej.

Cel:

Celem projektowanych działań w tym obszarze jest:

- poprawa jakości zarządzania zasobami kadrowymi w administracji podatkowej,
- optymalizacja poziomu dobrowolnego wypełniania obowiązków podatkowych,
- poprawa jakości obsługi podatników w warunkach jednolitego stosowania przepisów prawa podatkowego.

Obecnie istniejąca struktura organizacyjna administracji podatkowej, składająca się z 16 izb skarbowych i 400 urzędów skarbowych, uniemożliwia dokonanie bardziej efektywnego podziału oraz delegacji zadań pomiędzy nimi. Znaczna liczba lokalnych jednostek prowadzących własną gospodarkę majątkową, finansową i kadrową i obciążenie zadaniami obsługowymi, niezwiązanymi bezpośrednio z procesem poboru podatków i obsługi podatnika jest jedną z głównych przyczyn słabości obecnego systemu. Usprawnienie i poprawa funkcjonowania jednostek administracji podatkowej, stworzenie lepszych warunków do realizacji zadań podstawowych w zakresie poboru podatków, egzekucji i kontroli, a przede wszystkim poprawa jakości obsługi podatników i podniesienie jej do poziomu zgodnego z oczekiwaniami społecznym, wymaga w pierwszej kolejności wewnętrznego wzmocnienia organizacyjnego administracji podatkowej m.in. poprzez konsolidację niektórych procesów na poziomie wojewódzkim oraz wyeliminowanie dublowania zadań przez jednostki organizacyjne administracji podatkowej.

W celu wewnętrznego wzmocnienia administracji podatkowej, a także wzmocnienia jej odbioru publicznego jako administracji profesjonalnej, nowoczesnej i przyjaznej, zostały zainicjowane działania, do których należą:

1. Optymalizacja struktur organizacyjnych jednostek administracji podatkowej, m.in. poprzez konsolidację procesów pomocniczych w administracji podatkowej i dostosowanie struktur do przyjęcia produktów Programu e-Podatki;
2. Stworzenie systemu obsługi i wsparcia podatnika realizowanego poprzez wdrożenie nowych lub usprawnienie istniejących rozwiązań w trzech obszarach:
 - 1) informacja podatkowa (zarządzanie wiedzą podatkową),
 - 2) standardy pracy administracji podatkowej w świadczeniu usług podatnikom (organizacja *front office*),
 - 3) wsparcie podatnika w indywidualnej sprawie (obsługa indywidualnej sprawy) – a przez to wzmacnianie wiedzy i świadomości podatkowej społeczeństwa oraz zwiększanie stopnia dobrowolności w wypełnianiu obowiązków podatkowych przy jednoczesnym wsparciu podatnika w indywidualnej sprawie.

Narzędzia:

Konsolidacja na poziomie województwa procesów pomocniczych realizowanych w izbach i urzędach skarbowych w zakresie obsługi finansowej i kadrowej urzędu, zarządzania majątkiem, remontami i inwestycjami, zamówień publicznych, obsługi informatycznej,

audytu, kontroli zarządczej, zarządzania jakością, komunikacji oraz informacji prawnie chronionych poprzez ustanowienie izby skarbowej i podległych urzędów skarbowych wspólnym urzędem, w którym zadania dyrektora generalnego oraz kierownika urzędu wykonywał będzie dyrektor izby skarbowej. Należy podkreślić, że proponowane działania nie mają na celu likwidacji urzędów skarbowych, jako podstawowych jednostek administracji podatkowej.

Natomiast organizacja sprawnego i efektywnego systemu wsparcia podatnika będzie możliwa poprzez efektywny przepływ informacji podatkowej między podatnikiem i administracją oraz wewnątrz administracji, obowiązujące w administracji podatkowej jednolite standardy pracy w obsłudze bezpośredniej oraz przyjęty w administracji podatkowej sposób obsługi podatnika (klienta) w jego indywidualnej sprawie.

Adresaci:

Jednostki administracji podatkowej, Interesariusze administracji podatkowej

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

1 stycznia 2015 r. - przewidywany termin wejścia w życie zmiany ustawy o urzędach i izbach skarbowych.

8. Rozwój elektronicznych form kontaktu z podatnikami oraz uproszczenia w zakresie rejestracji i ewidencji podatników.

Cel:

Usprawnienie obsługi podatników poprzez wykorzystanie elektronicznych kanałów komunikacji. Zwiększenie stopnia satysfakcji z usług świadczonych przez Administrację Podatkową przyczyni się do podniesienia tzw. *tax compliance*.

Obecnie wymiana informacji między administracją podatkową, a jej interesariuszami realizowana jest w dużej mierze środkami tradycyjnymi, tj. na papierze, a w konsekwencji jest pracochłonna i kosztowna. Kontakt elektroniczny między podatnikiem a administracją podatkową utrzymywany jest w niewielkim zakresie, a jeśli występuje, to jest jednokierunkowy – od podatnika do organu administracji podatkowej. Obecny system komunikacji nie umożliwia podatnikowi otrzymania drogą elektroniczną informacji o stanie i historii wykonania zobowiązania podatkowego, stanie sprawy, której jest stroną, ani innych informacji osobistych lub zindywidualizowanych. Podejmowane przez Administrację Podatkową działania poprawiające relacje z jej interesariuszami realizowane są w ramach Programu e-Podatki, którego jednym z celów jest zwiększenie stopnia dobrowolności wypełniania obowiązków podatkowych.

Narzędzia:

1. Utworzenie Portalu Podatkowego, który służyć będzie upowszechnieniu aktualnych i bieżących informacji podatkowych, dotyczących zmian w przepisach, obowiązujących wykładni przepisów i innych informacji o charakterze ogólnym oraz informacji dedykowanej konkretnemu podatnikowi. Portal składać się będzie z dwóch bloków: ogólnodostępnego (bez uwierzytelnienia) oraz zindywidualizowanego (po zalogowaniu się do Konta Podatnika). Za jego pośrednictwem dostępne będą następujące usługi:

- *Udostępnianie informacji ułatwiających prawidłowe wywiązywanie się z obowiązków podatkowych.*

- *Dostęp do aktualnej informacji o rozliczeniach i prowadzonych sprawach podatkowych.*
- *Wstępnie wypełniane zeznania roczne (PIT 37).*

2. Uproszczenia w zakresie rejestracji i ewidencji podatników:

- automatyczne nadawanie podmiotom wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego identyfikatora podatkowego NIP oraz numeru identyfikacyjnego REGON (na podstawie danych przekazanych z bazy danych KRS,
- ograniczenie liczby procedur obciążających podmioty rozpoczynające działalność gospodarczą z 4 procedur (zgłoszenie do KRS, GUS, urzędu skarbowego (US) i ZUS) do 2 procedur (zgłoszenie do KRS i zgłoszenie danych uzupełniających do urzędu skarbowego),
- dla osób fizycznych rozpoczynających działalność gospodarczą (CEIDG) skrócono do jednego dnia czas nadawania identyfikatora podatkowego (NIP),
- zlikwidowano obowiązek ewidencyjny dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej; zgłoszenia ewidencyjne zastąpiono informacjami z rejestru PESEL.

Adresaci:

Podatnicy i Administracja Podatkowa.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów

Termin:

Kluczowe daty:

- **11 maja 2014 r.** – wejście w życie ustawy z dnia 10 stycznia 2014 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw,
- **1 lipca 2014 r.** – uruchomienie Portalu Podatkowego w zakresie obsługi podatków: od spadków i darowizn, czynności cywilno-prawnych oraz karty podatkowej,
- **1 października 2014 r.** – automatyczne nadawanie podmiotom wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego identyfikatora podatkowego NIP,
- **31 marca 2015 r.** – uruchomienie usługi wstępnie wypełnionych zeznań rocznych (PFR).

9. Informatyzacja gromadzenia i wymiany informacji podatkowych m.in. w celu uruchomienia usługi wstępnie wypełnionych zeznań podatkowych w PIT (pre-filed tax return w skrócie PFR).

Cel:

- a) usprawnienie procesów wymiany informacji między administracją podatkową, a płatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podmiotami niepełniającymi funkcji płatnika, obowiązany do składania deklaracji o dochodach (przychodach) osób fizycznych, a także podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych. Przyczyni się to do budowy elektronicznej administracji podatkowej, a pośrednio do poprawy poziomu dobrowolnego wypełniania obowiązków podatkowych przez interesariuszy administracji

podatkowej oraz ograniczenia najczęściej popełnianych błędów podczas rozliczeń podatkowych. Dodatkowo przyczyni się do zapewnienia sprawnej automatycznej wymiany informacji podatkowych na podstawie art. 8 dyrektywy Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r.

- b) ułatwienie rozliczenia dochodów uzyskanych w danym roku podatkowym przez podatnika poprzez udostępnienie przez administrację podatkową usługi PFR. Administracja podatkowa w oparciu o dane zawarte w imiennych informacjach o wysokości dochodów, na wniosek podatnika sporządzać będzie wstępnie wypełnione zeznanie podatkowe.
- c) natychmiastowe gromadzenie w systemach informatycznych administracji podatkowej danych niezbędnych do uruchomienia usługi wstępnie wypełnionych zeznań podatkowych.
- d) ograniczenie nadmiernej liczby dokumentów papierowych, jakie w chwili obecnej wpływają do administracji podatkowej i są przez nią przetwarzane. Dotyczy to deklaracji sporządzanych na podstawie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Narzędzia:

Wprowadzenie w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych dla płatników tego podatku oraz podmiotów niepełniących funkcji płatnika obowiązku przekazywania administracji podatkowej, wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej, informacji podatkowych. Z obowiązku tego zwolnieni jednak będą płatnicy, których obowiązek przekazania informacji lub rocznego obliczenia podatku za rok podatkowy istnieje w stosunku do nie więcej niż pięciu podatników, chyba że w ich imieniu i na ich rzecz obowiązek ten wykonuje biuro rachunkowe (w takim przypadku, ww. dokumenty podatkowe byłyby składane wyłącznie w formie elektronicznej). Dokumenty te będą mogli składać w formie papierowej, z tym że skrócony zostanie termin do ich składania z końca lutego na koniec stycznia roku następującego po roku podatkowym.

Proponowane zróżnicowanie terminów jest niezbędne dla udostępnienia usługi PFR. Usługa ta bazuje na danych pobieranych z systemów informatycznych administracji podatkowej, stąd istotne jest zagwarantowanie odpowiednio długiego okresu umożliwiającego wprowadzenie do ww. systemów niezbędnych informacji z dokumentów papierowych. O ile bowiem dane z dokumentów elektronicznych będą bezpośrednio trafiały do systemów informatycznych, to dane z dokumentów papierowych wymagają ich ręcznego wpisania. Skrócenie terminu składania dokumentów papierowych ma zatem na celu zwiększenie zakresu informacji jakie administracja podatkowa będzie mogła uwzględnić w przedstawianym PFR (im więcej danych zostanie wprowadzonych do systemów informatycznych tym bardziej szczegółowy PFR zostanie wygenerowany przez system).

Wprowadzenie do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych obowiązku przekazywania administracji podatkowej deklaracji podatkowych wyłącznie za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

Adresaci:

Płatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podmioty niepełniące funkcji płatnika w tym podatku składające administracji podatkowej informacje podatkowe oraz podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych składający administracji podatkowej deklaracje podatkowe.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Projekt jest przedmiotem uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Zakłada się, że rozwiązanie to wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

10. Stworzenie rocznego raportu prezentującego zmiany w czasie „luki podatkowej”.**Cel:**

Stworzenie syntetycznego miernika statystycznego, który będzie pozwalał na monitorowanie w czasie poziomu ściągальności podatków, a co za tym idzie efektywności systemu i administracji podatkowej.

Miernik: „luka podatkowa” (ang. 'tax gap') jest różnicą między kwotą podatku, który teoretycznie powinien być pobrany przez administrację podatkową, a kwotą rzeczywiście pobraną. Luka w poborze podatków wynika z wielu czynników. Składają się na nią obserwowalne zaległości podatkowe oraz nieobserwowalne ubytki dochodów podatkowych wynikające z istnienia m.in. szarej strefy w gospodarce. Jest ona również wynikiem oszustw podatkowych oraz wykorzystywania schematów optymalizacyjnych (legalnych i nielegalnych) w celu unikania, bądź zmniejszenia zapłaconego podatku (tzw. optymalizacji podatkowej), a także wynikiem bankructw, błędów statystycznych oraz opóźnień czasowych w dokonywaniu płatności.

Miernik ten jest coraz powszechniej stosowany przez administracje podatkowe wielu krajów i instytucji. Wypracowano już rozwiązania metodologiczne w tym zakresie, które po analizie i dostosowaniu do specyficznych warunków i zakresu dostępnych danych mogłyby być zaimplementowane w Polsce.

Co jest również istotne, Komisja Europejska (Dyrekcja ds. podatków i cel; TAXUD) opublikowała raport z szacunkami luki w podatku VAT dla poszczególnych krajów członkowskich dla lat 2007-2011 (aktualizacja raportu Reckon'a z 2009 r. dla lat 2000-2006).

Raport, oprócz szacunków luki podatkowej, zawiera analizę czynników wpływających na poziom tej luki. TAXUD wskazuje, że miernik luki podatkowej będzie ważnym instrumentem w ocenie poziomu ściągальności podatków ('tax compliance').

Miernik luki podatkowej, jako instrument oceny systemu podatkowego, jest też wykorzystywany przez poszczególne kraje. Między innymi Wielka Brytania publikuje roczny raport („Measuring tax gaps”), w którym szacuje luki podatkowe dla poszczególnych tytułów podatkowych. Osobno publikuje też raport nt. luki w podatku VAT (najnowszy: “Second estimate of the VAT gap for 2012-13”).

Z uwagi na fakt, że luka podatkowa jest miernikiem statystycznym i metodologia jego obliczania bazuje na danych statystycznych, m.in. na rachunkach narodowych GUS, w tym w szczególności na szacunkach szarej strefy, jej poziom należy interpretować z pewną ostrożnością, większą wagę przypisując do jej zmian w czasie i realizacji celu, polegającego na jej zmniejszeniu.

Narzędzia:

Stworzenie metodologii szacowania luki podatkowej dla poszczególnych podatków, m.in. VAT, CIT, PIT.

Opracowywanie i publikacja regularnego raportu wraz z aneksem statystycznym.

Stworzenie specjalnej podstrony internetowej na portalu MF poświęconej zagadnieniom luki podatkowej i zaległościom podatkowym.

Adresaci:

Wszyscy obywatele.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów (z wykorzystaniem odpowiednich danych GUS).

Termin:

Opracowanie metodologii: do końca 2014 r.

Pierwszy raport koniec 2015 r.

11. „List ostrzegawczy” jako nowy środek ograniczania oszustw w VAT.

Cel:

Celem wdrożenia „listu ostrzegawczego” jest ograniczenie oszustw w podatku VAT, a tym samym zabezpieczenie Skarbu Państwa przed znaczną utratą wpływów z tego tytułu, jak również ochrona interesów polskich przedsiębiorców poprzez wyeliminowanie oszustów z rynku i przywrócenie prawidłowego funkcjonowania zasad konkurencji.

Coraz częstsze są w Polsce przypadki oszustw w podatku VAT (noszące znamiona zorganizowanej przestępczości gospodarczej) z udziałem podmiotów zarejestrowanych w urzędzie skarbowym i składających deklaracje w podatku VAT, ale w rzeczywistości nie wpłacających podatku VAT należnego budżetowi państwa, tzw. „znikających podatników”. Ww. oszustwa podatkowe skutkują zarówno zaniżeniem wpływów do budżetu państwa, jak również działają na szkodę uczciwych polskich przedsiębiorców z uwagi na obniżenie ich konkurencyjności na rynku w stosunku do podmiotów uczestniczących w przestępstwie podatkowym.

Prowadzone działania kontrolne nie są w stanie w sposób całkowity wyeliminować tego typu oszustw z uwagi na ich skomplikowany mechanizm działania, a egzekucja ustalonych w wyniku przeprowadzonych postępowań kontrolnych zaległości podatkowych nie jest możliwa ze względu na brak składników majątkowych u podmiotów biorących udział w oszustwie VAT. Zachodzi więc konieczność poszukiwania nowych, dotychczas nie stosowanych rozwiązań, które zapewnią podniesienie skuteczności przeciwdziałania oszustwom VAT.

Takim rozwiązaniem jest stosowanie „Listu ostrzegawczego” („Warning letter”) informującego o wykrytych nadużyciach w podatku VAT w obrocie określonym towarem.

Narzędzia:

W „liście ostrzegawczym” opisującym najbardziej charakterystyczne znamiona ww. oszustwa znalazłoby się pouczenie o konieczności dołożenia należytej staranności, jak również podjęcia przez podatników wszelkich możliwych środków ostrożności, przy doborze dostawcy, w celu uniknięcia posądzenia o zamierzone uczestniczenie w przestępstwie VAT. Treść listu powinna wskazywać, że nieprzestrzeganie ww. zaleceń może, zgodnie z linią orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości spowodować odpowiedzialność w postaci utraty praw do odliczenia podatku VAT naliczonego przy zakupie towaru od nieuczciwego podatnika.

Proponuje się, aby „listy ostrzegawcze” były opracowywane w formie „komunikatów ostrzegawczych” dotyczących wskazanych branż narażonych na oszustwa.

Powyższe komunikaty byłyby przygotowywane przez Ministerstwo Finansów we współpracy z Ministerstwem Gospodarki, w oparciu o wyniki postępowań kontrolnych i działań analitycznych prowadzonych przez służby skarbowe, jak również w oparciu o sygnały o nadużyciach VAT przekazywane przez organizacje zrzeszające przedsiębiorców z określonej branży. Komunikaty te byłyby następnie publikowane przez właściwych Ministrów na stronach internetowych zarówno Ministerstwa Finansów, jak i Ministerstwa Gospodarki.

Adresaci:

Każdy podmiot gospodarczy będący podatnikiem VAT, działający w branży określonej w wydanym „**komunikacie ostrzegawczym**”, a w szczególności podmioty występujące o zwrot podatku VAT.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów w uzgodnieniu z Ministrem Gospodarki.

Termin:

Zadanie długofalowe. Trwają uzgodnienia Ministra Finansów z Ministrem Gospodarki możliwości stosowania „listu ostrzegawczego” oraz formy współpracy w sprawie przygotowywania i publikowania „komunikatów ostrzegawczych”.

Docelowo komunikaty te będą przygotowywane niezwłocznie po zdiagnozowaniu występowania oszustw w podatku VAT z udziałem „znikającego podatnika” w danej branży i po akceptacji właściwych Ministrów publikowane na stronach internetowych Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Gospodarki.

12. Zwalczanie „szarej strefy” w obrocie wyrobami tytoniowymi.

Cel:

Celem tego działania jest ograniczanie strat budżetu państwa z tytułu niezapłaconego podatku akcyzowego.

W latach 2011-2013 „szara strefa” w zakresie obrotu nielegalnymi wyrobami tytoniowymi rozszerzała się (w roku 2011 zajęto 240,3 ton suszonych liści tytoniu, w 2012 r. - ok. 245,5 tony, zaś w 2013 r. - 600,8 tony co odpowiada ok. 240 mln sztuk papierosów w 2011 r., 245 mln sztuk papierosów w roku 2012 oraz 600 mln sztuk papierosów w 2013 r.).

Aby przeciwdziałać rozwojowi nielegalnej produkcji wyrobów tytoniowych oraz poprawić ściągłość akcyzy od tych wyrobów, wprowadzono rozwiązania prawne, które umożliwią monitorowanie obrotu suszem tytoniowym i zwiększą skuteczność przeciwdziałania nieewidencjonowanemu obrotowi tym surowcem, służącym do nielegalnej produkcji wyrobów tytoniowych (w tym papierosów).

Narzędzia:

Z dniem 1 stycznia 2013 r. w ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. *o podatku akcyzowym* (Dz. U. z 2011 r. Nr 108, poz. 626, z późn. zm.) wprowadzono regulacje prawne przewidujące objęcie podatkiem akcyzowym suszu tytoniowego (tj. suchego tytoniu nie będącego jeszcze wyrobem tytoniowym), który wcześniej nie podlegał opodatkowaniu. Z dniem 1 stycznia 2014 r. weszły w życie przepisy doprecyzowujące definicję suszu tytoniowego.

Ponadto planuje się wprowadzenie w ustawie *o podatku akcyzowym* regulacji przewidującej opodatkowanie wytwarzania papierosów przy użyciu udostępnianych, m.in. w miejscach sprzedaży detalicznej, maszyn do automatycznego nabijania gільz papierosowych.

Adresaci:

Podmioty dokonujące obrotu suszem tytoniowym lub przetwarzające susz tytoniowy; podmioty udostępniające maszyny do automatycznego nabijania giłz papierosowych oraz wytwarzające papierosy przy użyciu takich maszyn; jednostki administracji podatkowej.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

1 stycznia 2013 r. – wejście w życie przepisów obejmujących podatkiem akcyzowym susz tytoniowy [zmiana ustawy o podatku akcyzowym wprowadzona na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1456)]

1 stycznia 2014 r. – wejście w życie przepisów doprecyzowujących definicję suszu tytoniowego [zmiana ustawy o podatku akcyzowym wprowadzona na podstawie art. 7 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1645)]

2015 r. wejście w życie regulacji przewidujących opodatkowanie wytwarzania papierosów przy użyciu maszyn do automatycznego nabijania giłz papierosowych [zmiana ustawy o podatku akcyzowym]

13. Ograniczenie „szarej strefy” na rynku paliw ciekłych.**Cel:**

Przestępczość gospodarcza w sektorze paliwowym przynosi olbrzymie straty dla budżetu państwa. Podejmowane są zatem działania zmierzające do ograniczenia zjawiska „szarej strefy” w sektorze paliwowym oraz jej negatywnych skutków powodujących: zmniejszenie wpływów do budżetu państwa, zaburzenia konkurencji na rynku paliwowym w Polsce, negatywny wpływ na bezpieczeństwo paliwowe państwa w zakresie zapewnienia wymaganego poziomu zapasów interwencyjnych ropy naftowej i paliw.

Narzędzia:

Zmiany legislacyjne polegające na wprowadzeniu do ustawy Prawo energetyczne przepisów, dotyczących m.in. następujących kwestii:

- obowiązek posiadania koncesji na obrót paliwami z zagranicą połączony z obowiązkiem posiadania zabezpieczenia majątkowego w określonej wysokości;
- udzielenie koncesji na obrót paliwami z zagranicą następuje po zasięgnięciu opinii organów celno-skarbowych, Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych;
- działalność w zakresie obrotu paliwami z zagranicą bez koncesji podlega karze od 200.000 zł do 1.000.000 zł;
- organy przeprowadzające kontrole u podmiotów z sektora paliwowego mają obowiązek zgłaszać Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki nieprawidłowości w prowadzonej działalności w stosunku do warunków zawartych w koncesji.

Adresaci:

Podmioty prowadzące działalność w zakresie obrotu paliwami z zagranicą.

Organ odpowiedzialny:

Minister Gospodarki.

Termin:

Projekt ustawy jest na etapie prac sejmowych.

Planuje się, że przedstawione uregulowania wejdą w życie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

14. Zwalczanie i zapobieganie oszustwom w obrocie złomem.**Cel:**

Celem podejmowanych działań kontrolnych jest ujawnienie i ograniczenie przedstawionego procederu oraz zidentyfikowanie rzeczywistych beneficjentów czerpiących korzyści finansowe z przestępczej działalności. Istotne jest także przywrócenie zasad uczciwej konkurencji na rynku obrotu złomem oraz odzyskanie przez Skarb Państwa jak największej części poniesionych, w wyniku nienależnie dokonanych zwrotów podatku od towarów i usług, strat finansowych.

Prowadzone w latach 2007-2009 (m.in. we współpracy z Prokuraturą) postępowania kontrolne w podmiotach dokonujących obrotu złomem wykazały, że niektóre firmy działające w tej branży stworzyły hierarchicznie zbudowane struktury organizacyjne nastawione na oszustwa podatkowe. Nieuczciwe podmioty wprowadzały do obrotu gospodarczego fikcyjne faktury, które nie dokumentowały rzeczywistych transakcji, a jedynie pozorowały istnienie czynności opodatkowanych w celu nabycie prawa do odliczenia podatku naliczonego wykazanego na takich fakturach, wydłużenia łańcucha transakcji bądź wyłudzenia zwrotów podatku od towarów i usług przez podmioty dokonujące wewnątrzwspólnotowych dostaw towarów lub eksportu towarów wynikających z fikcyjnych faktur.

Narzędzia:

Ujawnione przestępcze zachowania podmiotów z branży złomowej doprowadziły do pogłębionej analizy tego sektora gospodarki, a w efekcie do rozpoczęcia w 2010 roku skoordynowanych działań kontrolnych w skali kraju, w której uczestniczyło 16 urzędów kontroli skarbowej.

Dla rozszerzenia podjętych działań o współpracę z zagranicą, Polska zainicjowała w 2011 roku kontrolę wielostronną w zakresie obrotu złomem, w której uczestniczyło łącznie dziewięć państw członkowskich Unii Europejskiej

Adresaci:

Podmioty działające w branży recyklingowej, co do których istnieje podejrzenie uczestniczenia w oszustwie podatkowym.

Organ odpowiedzialny:

Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej

Termin:

Kontrola wielostronna w zakresie obrotu złomem została zakończona na początku 2014 r. W odniesieniu do kontroli koordynowanej przewiduje się jej zakończenie w 2014 r. W dalszym ciągu przewiduje się monitorowanie tendencji w branży obrotu złomem.

15. Zwalczanie i zapobieganie oszustwom podatkowym w obrocie wyrobami stalowymi.

Cel:

Celem podjętych działań było m.in. wykrycie i rozpracowanie mechanizmów i struktur wykorzystywanych do wprowadzania na rynek krajowy nieopodatkowanych wyrobów stalowych, a następnie pociągnięcie do odpowiedzialności karnej i karnej skarbowej organizatorów i uczestników oszukańczego procederu, co w konsekwencji pozwoliłoby zmniejszyć/wyeliminować oszustwa w podatku VAT na rynku stali i przywrócić zasady równej konkurencji na tym rynku w Polsce, a także wypracować propozycje działań, mających na celu zapobieganie i skuteczne zwalczanie tego rodzaju oszustwa lub zjawiska o podobnym charakterze w przyszłości.

Narzędzia:

Zwalczanie nieprawidłowości w zakresie podatku VAT w obrocie wyrobami stalowymi jest przedmiotem skoordynowanych działań realizowanych od kilku lat przez organy kontroli skarbowej we współpracy z Prokuraturą, ABW i Policją. Organy kontroli skarbowej nawiązały również współpracę z przedstawicielami branży stalowej zrzeszonymi w Hutniczej Izbie Przemysłowo-Handlowej. W 2012 r. uruchomiono w skali całego kraju kontrolę koordynowaną podmiotów dokonujących wewnątrzwspólnotowego nabycia i obrotu prętami zbrojeniowymi w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług.

W 2012 r. decyzją Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej powołano Grupę roboczą do spraw zwalczania przestępczości związanej z wyłudzeniem zwrotu oraz uiszczeniem należnego podatku od towarów i usług w obrocie stalą zbrojeniową. W skład Grupy obok przedstawicieli organów kontroli skarbowej weszli przedstawiciele Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Prokuratury. Do zadań Grupy należy m.in. monitorowanie i identyfikacja zagrożeń w obrocie stalą zbrojeniową oraz określenie sposobów przeciwdziałania oszustwom i roli poszczególnych służb w ich zwalczaniu, a także formułowanie propozycji zmian legislacyjnych w zakresie ograniczenia oszustw podatkowych w obrocie stalą zbrojeniową.

Jednocześnie organy kontroli skarbowej nawiązały współpracę z administracjami podatkowymi innych krajów członkowskich Unii Europejskiej w zakresie wymiany danych wykorzystywanych w realizowanych działaniach kontrolnych.

Adresaci:

Przed wszystkim podmioty deklarujące wewnątrzwspólnotowe nabycia prętów zbrojeniowych lub dokonujące obrotu tym towarem po zaniżonych cenach.

Organ odpowiedzialny

Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

Termin

Zakończenie uruchomionej w 2012 r. kontroli koordynowanej podmiotów dokonujących wewnątrzwspólnotowego nabycia i obrotu prętami zbrojeniowymi planowane jest na 2014 r.

16. Koordynacja działań wykrywczych i kontrolnych w zwalczaniu zorganizowanych oszustw w podatku VAT – grupy zadaniowe.

Cel:

Zorganizowana przestępczość podatkowa, szczególnie w obszarze VAT (wyłudzenia nienależnych zwrotów) wywołuje coraz większe negatywne skutki dla realizowania

dochodów podatkowych. Zaobserwowano rosnącą specjalizację grup przestępczych, w których nastąpił wyraźny podział ról – ukryci pomysłodawcy, doradcy i rzeczywiści beneficjenci oraz fizyczni uczestnicy grupy (słupy, bufory, podmioty o znaczącym udziale w branży itp.) – skutkujący minimalizowaniem ryzyka wykrycia osób odnoszących największe korzyści z tej działalności. W ostatnich latach obserwuje się „przebranżowienie” wcześniejszej przestępczości kryminalnej na gospodarczą (duże zyski, mniejsze ryzyko i stosunkowo niewielka odpowiedzialność nawet w przypadku wykrycia). Międzynarodowy charakter powiązań osobowych i kapitałowych grupy (często obejmujący kraje o liberalnej polityce podatkowej i „korzystnym” systemie bankowym) utrudnia prowadzenie analiz, kontrolę i karanie. Rutynowe działanie w zwalczaniu tego procederu organów posiadających specjalne kompetencje, skutkuje wydłużeniem procesu wykrywczego i w konsekwencji zwiększa prawdopodobieństwo skutecznego ukrycia zysków oraz uniknięcia kary.

Celem wprowadzanych zmian w organizacji systemu wykrywania i kontroli zorganizowanych oszustw w podatku VAT jest poprawa efektywności działań analitycznych, wykrywczych i karnych oraz odzyskanie przez budżet przychodów utraconych w wyniku działalności przestępczej. Szczególne znaczenie mają działania w obszarach zdiagnozowanych, jako szczególnie zagrażające bezpieczeństwu finansowemu państwa oraz uczciwej konkurencji.

Dobłą praktyką, sprawdzoną w zwalczaniu przestępczości podatkowej w branżach: stali budowlanej, złomu, paliw silnikowych, metali szlachetnych i oleju rzepakowego jest współpraca wszystkich uprawnionych organów, koordynacja działań (poczynając od analiz, poprzez postępowania kontrolne i postępowania przygotowawcze), aż do skutecznego odzyskania utraconych przychodów budżetowych i ukarania winnych nieprawidłowości. Istotna jest również współpraca z branżowymi organizacjami przedsiębiorców, z reguły posiadającymi dobre rozpoznanie rynku i zabezpieczającymi interesy uczciwych podatników.

Prowadzenie działań w ramach kontroli koordynowanych, grup roboczych lub grup zadaniowych, w których uczestniczą wszystkie uprawnione/zainteresowane organy krajów, zagraniczne i międzynarodowe, istotnie zwiększa możliwości wykrywcze, zapobiega eskalacji zjawiska oraz zwiększa możliwości wyegzekwowania nałożonych kar.

Narzędzia:

Usprawnienie i przyspieszenie wymiany informacji między organami.

Po wstępnej analizie, wskazującej na potrzebę podjęcia działań, organ który ją przeprowadził zawiadamia inne upoważnione organy, które wspólnie podejmują decyzję o potrzebie/celowości włączenia się w dalsze działania. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń, wynikających z działalności dotychczasowych grup, można wskazać, że skuteczne działanie grupy uwarunkowane jest udziałem:

- Kontroli Skarbowej (wywiad skarbowy, komórki analityczne i komórki kontrolne),
- Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (monitorowanie przepływu środków finansowych grupy przestępczej),
- Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa finansowego państwa),
- Organów ścigania - Centralnego Biura Śledczego i Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji (operacyjne rozpoznanie grupy przestępczej),
- Prokuratury (czynności eksperckie oraz bieżące prowadzenie postępowań przygotowawczych),

oraz jej współdziałaniem z:

- administracją podatkową (dostęp do bieżących danych podatkowych),
- Biurem Wymiany Informacji Podatkowych w Koninie (dane z VIES),
- administracjami podatkowymi innych krajów (w zakresie wynikającym z organizacji grupy),
- branżowymi organizacjami przedsiębiorców,
- innymi organami i instytucjami (w zakresie wynikającym realizowanych zadań).

Tak zorganizowana grupa dysponuje połączonymi kompetencjami umożliwiającymi w praktyce stosowanie pełnego spektrum działań wykrywczych i represyjnych, a możliwość wymiany informacji między członkami grupy znacząco skraca czas podejmowania decyzji. Ma to istotne znaczenie przy zabezpieczaniu środków na poczet przyszłych zobowiązań i kar oraz utrudnia pozbywanie się majątku przez członków i osoby związane z grupą przestępczą.

Adresaci:

Wszystkie organy i instytucje uprawnione do zwalczania zorganizowanej przestępczości gospodarczej i podatkowej.

Organ odpowiedzialny:

Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej oraz organy współpracujące.

Termin:

Działanie ciągłe. Powoływanie grup oraz określanie ich zadań jest zależne od kierunku zmian w przestępczości podatkowej w Polsce.

17. Zmiany w zakresie mechanizmu odwrotnego obciążenia, wprowadzenie instytucji odpowiedzialności solidarnej w obrocie niektórymi wyrobami stalowymi (nieobjętymi mechanizmem odwrotnego obciążenia), paliwami i złotem nieobrobionym wraz z wyłączeniem rozliczeń kwartalnych.

Cel:

Ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1027) wprowadzono rozwiązania mające na celu ograniczenie nasilającego się procederu wyłudzenia podatku VAT w obrocie niektórymi towarami wrażliwymi.

Na mocy ww. ustawy wprowadzono rozwiązania mające na celu zwiększenie skuteczności walki z oszustami podatkowymi, której oczekiwali także uczciwi przedsiębiorcy, doświadczający nieuczciwej konkurencji ze strony podmiotów uczestniczących w procederze wyłudzeń podatkowych.

Narzędzia:

Na mocy ww. ustawy z dnia 26 lipca 2013 r.:

- 1) rozszerzono zakres stosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia na obrót niektórymi wyrobami stalowymi (tzw. półproduktami) i produktami (półproduktami) z miedzi oraz na dodatkowe grupy towarów stanowiących odpady, takie jak odpady z papieru czy surowce wtórne metalowe, ze szkła, papieru i tektury (wymienione w załączniku nr 11 do ustawy o VAT);
- 2) wprowadzono instytucję odpowiedzialności podatkowej nabywcy za zobowiązania podatkowe w VAT sprzedawcy w przypadku dostaw takich towarów wrażliwych,

jak niektóre wyroby stalowe (nieobjęte mechanizmem odwrotnego obciążenia), paliwa i złoto nieobrobione – wymienione w dodanym do ustawy o VAT załączniku nr 13;

- 3) zlikwidowano możliwość kwartalnego rozliczania podatku VAT przez podatników dokonujących sprzedaży towarów wrażliwych objętych zakresem pkt 2 .

Wejście w życie przepisów dotyczących odwrotnego obciążenia, odpowiedzialności solidarnej i wyłączenia rozliczeń kwartalnych nastąpiło od 1 października 2013 r.

Należy podkreślić, że nadużycia w rozliczaniu podatku VAT w obrocie ww. towarami wrażliwymi przyjmują często formę zorganizowaną (transakcje karuzelowe), w której istotnym elementem jest wykorzystanie tzw. słupów (podmiotów z reguły nieposiadających majątku, z założenia nierozliczających podatku).

Rozszerzenie mechanizmu odwrotnego obciążenia na wskazane wyżej towary, w którym podatek zamiast sprzedawcy rozlicza nabywca powinno w znacznym stopniu ograniczyć nadużycia podatkowe w tych branżach. Skuteczność tego instrumentu potwierdzona została w oparciu o dwuletni okres obowiązywania mechanizmu odwrotnego obciążenia dla złomu.

Wprowadzenie natomiast rozwiązań, które pozwalają na pociągnięcie do odpowiedzialności nabywców towarów wymienionych w załączniku nr 13 do ustawy za zobowiązania podatkowe sprzedawców, gdy nabywcy mogą mieć podejrzenia co do udziału w transakcjach mających na celu wyłudzenie podatku, pełni funkcję prewencyjną, przejawiającą się m.in. w dokładniejszym kontrolowaniu przez podatników swoich kontrahentów. Powinno to przyczynić się do stopniowego eliminowania z łańcucha dostaw podmiotów nastawionych na oszustwa podatkowe.

Natomiast wprowadzenie we wskazanych obszarach obowiązku miesięcznego rozliczania VAT pozwoli na wyeliminowanie wykorzystywanych również w wyłudzeniach niejednolitych okresów rozliczeniowych sprzedawcy i nabywcy.

Adresaci:

Przedstawiciele branż dokonujących obrotu powyższymi towarami wrażliwymi.

Wymienione wyżej instrumenty spotkały się z aprobatą przedstawicieli branż objętych tymi regulacjami, bowiem przedmiotowe rozwiązania zostały założone jako proces długofalowy służący wyeliminowaniu z rynku podmiotów prowadzących oszukańczy proceder, a tym samym zmierzające do poprawy kondycji firm działających w sposób uczciwy.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów

18. Opodatkowanie dochodów z nieujawnionych źródeł przychodów.

Cel:

Celem proponowanych zmian jest opracowanie nowych regulacji prawnych w zakresie opodatkowania przychodów z nieujawnionych źródeł, które wyeliminują podnoszone wątpliwości natury konstytucyjnej. Korzyścią płynącą z tej zmiany będzie niewątpliwie zapewnienie skutecznej realizacji zasady powszechności opodatkowania. Pozwoli to na podejmowanie działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie skutków uchylania się osób fizycznych od opodatkowania.

Obecnie obowiązujące regulacje w zakresie opodatkowania dochodów z nieujawnionych źródeł przychodów budzą wątpliwości natury konstytucyjnej. Wyrazem tych wątpliwości jest stanowisko Trybunału Konstytucyjnego zawarte w wyroku z dnia 18 lipca 2013 r. (sygn. akt SK 18/09). Wprawdzie ocena dokonana przez Trybunał dotyczy regulacji już

nieobowiązującej w podatku dochodowym, to jednak zauważono, że „nowy” przepis jest obciążony – w zbliżonym, jeśli nie identycznym stopniu – tymi samymi mankamentami, które były powodem stwierdzenia niekonstytucyjności jego poprzedniej wersji. Za niekonstytucyjny Trybunał uznał przepis ustawy - Ordynacja podatkowa określający przedawnienie zobowiązania podatkowego z tytułu nieujawnionych źródeł.

Brak odpowiednich regulacji powodowałoby uprzywilejowanie przestępców i nieuczciwych podatników względem podatników rzetelnie wywiązujących się z obowiązków podatkowych, co w efekcie naruszałoby równość opodatkowania. Unikanie opodatkowania jest również zjawiskiem niekorzystnym dla finansów publicznych, z uwagi na uszczuplenie dochodów podatkowych.

Proponowane zmiany będą pełnić również funkcję prewencyjną. Stosunkowo wysoka stawka podatku (75% ukrytego dochodu) powinna skutecznie zniechęcać podatników do ukrywania dochodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

Narzędzia:

Mechanizm zapobiegający zjawisku uchylania się od opodatkowania zostanie uregulowany poprzez nowelizację ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa.

Adresaci:

Rozwiązanie znajdzie zastosowanie do osób fizycznych, które nie ujawniają dochodów do opodatkowania podatkiem dochodowym.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów

Termin:

Projekt ustawy jest przedmiotem uzgodnień wewnątrzresortowych.

Zakłada się, że rozwiązanie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

19. Wprowadzenie przepisów określających sposób ustalania wartości przychodów i kosztów świadczeń w naturze.

Cel:

Zmiana przepisów ma na celu zapobieżenie sytuacjom nieopodatkowania uzyskanego przez spółkę regulującą zobowiązanie w formie rzeczowej (np. zobowiązanie do wypłaty dywidendy), przyrostu wartości przekazywanego składnika majątku (tzw. „cichych rezerw”). Prowadzi to bowiem do nieuzasadnionego różnicowania skutków podatkowych, jakie u podatników podatku dochodowego związane są z odpłatnym zbyciem posiadanych składników majątkowych. Praktyka pokazuje, że przekazanie np. dywidendy w formie rzeczowej stało się dogodnym instrumentem optymalizacji podatkowej i unikania opodatkowania dochodów uzyskiwanych z tytułu zbywania składników majątkowych.

Wprowadzenie tych przepisów pozwoli ponadto na pełniejszą realizację zasady sprawiedliwości podatkowej poprzez wyrównanie warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Narzędzia:

Wprowadzenie do ustaw o podatkach dochodowych przepisów, które jednoznacznie stanowiłyby, iż uregulowanie zobowiązania (w tym również z tytułu dywidendy oraz umorzenia udziałów) świadczeniem niepieniężnym skutkuje powstaniem przychodu. Projekt

precyzuje wysokość oraz moment powstania przychodów i kosztów po stronie podatnika wykonującego – tytułem spłaty ciężącego na nim zobowiązania – świadczenie niepieniężne (rzeczowe) na rzecz kontrahenta, jak również określa zasady ustalania wartości otrzymanych przez drugą stronę transakcji składników majątku, jaką podmiot ten uwzględnić może w swoich kosztach uzyskania przychodów w przypadku odpłatnego zbycia przedmiotu świadczenia.

Adresaci:

Projektowana zmiana dotyczy podatników podatków dochodowych regulujących zobowiązania poprzez wykonanie świadczenia niepieniężnego.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Projekt ustawy został przyjęty przez Radę Ministrów na posiedzeniu w dniu 18 marca 2014 r.

Wejście w życie przepisów przewidziane zostało na dzień 1 stycznia 2015 r.

20. Wprowadzenie wyłączenia stosowania zwolnienia dywidend w przypadku podwójnego nieopodatkowania (dot. profit participation loans - PPL).

Cel:

Wyłączenie możliwości korzystania ze zwolnienia dywidend w sytuacji, gdy dochodzi do nieopodatkowania wypłacanych zysków podatkiem dochodowym w państwie źródła. Zastosowanie zwolnienia w takiej sytuacji skutkowałyby bowiem nie tyle zniesieniem podwójnego opodatkowania tych dochodów, ile ich podwójnym nieopodatkowaniem.

Celem wprowadzenia dodatkowego warunku skorzystania ze zwolnienia z opodatkowania dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych jest zatem eliminacja zjawiska podwójnego nieopodatkowania świadczeń przekazywanych polskim rezydentom przez spółki powiązane, mające siedzibę w państwie należącym do Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Analogicznych zmian mających na celu ograniczenie zakresu zwolnienia dokonały inne państwa UE, tj. Austria i Włochy. W dniu 25 listopada 2013 r. Komisja Europejska przedstawiała projekt dyrektywy 2011/96/UE, którego celem jest wyłączenie prawa do udzielania zwolnień podatkowych w odniesieniu do zysku podzielonego, jeżeli stanowił on koszty podlegające odliczeniu od podstawy opodatkowania przez spółkę zależną.

Narzędzia:

Wprowadzenie do polskiego porządku prawnego przepisu wyłączającego, w sposób jednoznaczny, prawo do korzystania ze zwolnienia od opodatkowania dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych w sytuacji, gdy świadczenie wypłacane z tytułu dywidendy i innych dochodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych podlega w państwie źródła w jakiegokolwiek formie zaliczeniu do kosztów uzyskania przychodów, odliczeniu od dochodu, podstawy opodatkowania lub podatku. Przepis ten odnosi się m.in. do sytuacji, w których podstawą wypłaty świadczenia są pożyczki partycypacyjne (PPL).

Adresaci:

Projektowana zmiana dotyczy spółek będących podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych otrzymujących dywidendy lub inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób

prawnych ze spółek położonych w innych niż Polska państwach członkowskich Unii Europejskiej lub państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Projekt ustawy został przyjęty przez Radę Ministrów na posiedzeniu w dniu 18 marca 2014 r.

Wejście w życie przepisów przewidziane zostało na dzień 1 stycznia 2015 r.

21. Wprowadzenie przepisów o zagranicznej spółce kontrolowanej (Controlled Foreign Corporation-CFC).

Cel:

Regulacja typu CFC ma przeciwdziałać zjawisku erozji podstawy opodatkowania i transferowania dochodów przedsiębiorstw poprzez wykorzystywanie w tym celu spółek położonych w krajach o niskim poziomie opodatkowania.

Ograniczenie zjawiska unikania opodatkowania pozwoli ponadto na wyrównanie szans wszystkich podatników prowadzących działalność gospodarczą w Polsce i stanowić ma wsparcie uczciwej konkurencji. Ograniczenie możliwości sztucznego przenoszenia działalności do krajów o niskim poziomie opodatkowania powinno wyrównać wysokość obciążeń podatkowych nakładanych na podmioty prowadzące działalność gospodarczą w Polsce.

Regulacja typu CFC jest powszechnie akceptowanym na arenie międzynarodowej mechanizmem zwalczania nadużyć podatkowych występujących w stosunkach między podmiotami powiązanymi. Tego typu regulację posiada szereg państw członkowskich UE, takich jak: Niemcy, Francja, Wielka Brytania, Szwecja, Dania, Finlandia, Portugalia, Hiszpania, Węgry, Włochy, Estonia, jak również państwa pozaeuropejskie, takie jak: USA, Kanada, Japonia, Nowa Zelandia, Indonezja, Meksyk, RPA, Południowa Korea, Argentyna, Brazylia, Izrael, Turcja, Chiny.

Przepisy dotyczące CFC przewidziała również Komisja Europejska w projekcie dyrektywy *w sprawie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania przedsiębiorstw*. Na tego rodzaju regulację – jako skuteczny mechanizm walki ze zjawiskiem unikania opodatkowania - wskazała też Rada Unii Europejskiej, wydając zalecenia zawarte w Rezolucji z dnia 8 czerwca 2010 r. *w sprawie koordynacji zasad dotyczących kontrolowanych przedsiębiorstw zagranicznych i niedostatecznej kapitalizacji w Unii Europejskiej (2010/C 156/01)*.

Narzędzia:

Wprowadzenie przepisów o zagranicznej spółce kontrolowanej do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Przewiduje się nałożenie na polskich rezydentów obowiązku wykazania w odrębnym zeznaniu podatkowym dochodów z zagranicznych spółek kontrolowanych i opodatkowania ich 19% stawką podatku.

Przepisy te nie będą miały zastosowania do podatników kontrolujących zagraniczne spółki położone w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, o ile zagraniczna spółka prowadzi tam rzeczywistą działalność gospodarczą. Przepisy przewidują dodatkowe wyłączenia m.in. w stosunku do dochodów zagranicznych spółek osiągających przychody w wysokości nieprzekraczającej 250 tys. euro.

Ponadto w celu przeciwdziałania podwójnemu ekonomicznemu opodatkowaniu tych samych dochodów przewidziano możliwość potrącania przez podatnika, podatku dochodowego zapłaconego przez zagraniczną spółkę kontrolowaną w części przypadającej na opodatkowany w Polsce dochód tej spółki, jak również pomniejszania podstawy opodatkowania o kwoty dywidend otrzymanych od zagranicznej spółki kontrolowanej oraz przychodów z tytułu odpłatnego zbycia udziałów w zagranicznej spółce kontrolowanej.

Adresaci:

Projektowana zmiana dotyczy podatników podatków dochodowych posiadających pakiet kontrolny udziałów w podmiotach zagranicznych zlokalizowanych w krajach o niskim lub zerowym poziomie opodatkowania. Są to głównie spółki o charakterze międzynarodowym pozostające w grupach kapitałowych, które dysponują dostatecznymi środkami kapitałowymi, aby tworzyć struktury kapitałowe ukierunkowane na unikanie opłacania podatków w Polsce.

Tymczasem, gromadzone dane statystyczne nie uwzględniają tego rodzaju sytuacji, które pozwalałyby na ustalenie jaki poziom inwestycji przekazywany jest w celu generowania przychodów o charakterze pasywnym czy prowadzenia rzeczywistej działalności gospodarczej. Trudności z ustaleniem realnego poziomu unikania opodatkowania potęguje brak lub ograniczony dostęp do informacji i danych ze strony zarówno podatników obchodzących opodatkowanie jak i państw, przy pomocy których mechanizmy optymalizacyjne wprowadzane są w życie.

Niemniej jednak, w celu przybliżenia skali zjawiska przytoczyć można informacje dotyczące poziomu dochodów nierezydentów. Dochody nierezydentów w 2012 r. z tytułu:

- odsetek wyniosły 22,4 mld zł, z tego 71% stanowiły dochody zwolnione z opodatkowania; kwota pobranego podatku od dochodów podlegających opodatkowaniu z tego tytułu wyniosła 0,5 mld zł,
- opłat licencyjnych wyniosły 9,5 mld zł, z tego 18% stanowiły dochody zwolnione z opodatkowania; kwota pobranego podatku od dochodów podlegających opodatkowaniu z tego tytułu wyniosła 0,5 mld zł.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Projekt ustawy został przyjęty przez Radę Ministrów na posiedzeniu w dniu 18 marca 2014 r.

Przepisy dotyczące kontrolowanych spółek zagranicznych wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.

22. Wprowadzenie przepisów uszczelniających system podatków dochodowych.

Cel:

Uszczelnienie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ograniczenie możliwości wykorzystywania różnic między systemami prawnymi poszczególnych państw w celu optymalizacji podatkowej oraz ograniczenie zakresu istniejących zwolnień podatkowych.

Narzędzia:

Zmiana przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w zakresie:

- ustalania wartości początkowej składników majątku, w które wyposażany jest zagraniczny zakład oraz sposobu ustalania wartości początkowej w spółce europejskiej i spółdzielni europejskiej – w przypadku przeniesienia jej siedziby na terytorium RP,
- doprecyzowania przepisów dotyczących opodatkowania przychodów stanowiących wartość niepodzielonych zysków przekształcanej spółki - w razie przekształcenia spółki w spółkę niebędącą osobą prawną (jednoznacznie wskazano, że zakresem przepisu objęte są uzyskane przez spółkę zyski, które nie zostały wypłacone jej wspólnikom, w tym te które zasiliły inne, niż kapitał zakładowy, kapitały (fundusze) spółki),
- niedostatecznej kapitalizacji (w tym zamianę dotychczasowego współczynnika zadłużenia do kapitału zakładowego (3:1) współczynnikiem zadłużenia do kapitałów własnych podatnika (1:1) pomniejszonych o pożyczkę podporządkowaną, rozciągnięcie ich stosowania na powiązania pośrednie, pomniejszenie wysokości „zadłużenia” branego pod uwagę przy stosowaniu tych przepisów o wartość udzielonych pożyczek, a także wprowadzenie nowej, alternatywnej w stosunku do istniejącej, metody zaliczania odsetek od pożyczek do kosztów uzyskania przychodów) – dotyczy wyłącznie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych,
- wyłączeniu ze zwolnienia od podatku dochodowego od osób fizycznych dochodów z tytułu inwestowania składki ubezpieczeniowej w związku z umową ubezpieczenia – dotyczy wyłącznie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Adresaci:

Zaproponowane zmiany dotyczą podatników podatków dochodowych.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Projekt ustawy został przyjęty przez Radę Ministrów na posiedzeniu w dniu 18 marca 2014 r.

Wejście w życie przepisów przewidziane zostało na dzień 1 stycznia 2015 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia ze zwolnienia dochodów z tytułu inwestowania składki ubezpieczeniowej, które wchodzi w życie (z zachowaniem praw nabytych) w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

23. Zastąpienie obecnego systemu rozliczania podatku dochodowego z tytułu użytkowania samochodu służbowego do celów prywatnych systemem ryczałtowym.

Cel:

W obecnym stanie prawnym świadczenie związane z nieodpłatnym wykorzystywaniem przez pracownika samochodu służbowego do celów prywatnych podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym z tytułu otrzymanych nieodpłatnych świadczeń. Wartość tych świadczeń ustala się, co do zasady, według cen rynkowych.

Pomimo funkcjonowania przepisów wskazujących metodę ustalenia kwoty przychodu z tytułu otrzymania tego rodzaju świadczenia ich stosowanie rodzi wątpliwości podatników w związku z trudnościami w ustaleniu ceny rynkowej takiego świadczenia, która powinna uwzględniać czynniki takie jak np. marka, standard wyposażenia czy wiek pojazdu.

Proponuje się zatem wprowadzenie rozwiązania jednoznacznie określającego wartość tego świadczenia, uzależniającego wysokość przychodu miesięcznego uzyskiwanego przez pracownika wyłącznie od pojemności silnika użytkowanego samochodu służbowego. Uproszczenie zasad rozliczania podatku - eliminujące ryzyko zakwestionowania przez organy podatkowe przyjętej wysokości tego rodzaju przychodu - powinno zwiększyć skłonność do jego wykazywania.

Narzędzia:

Mechanizm określający zasady rozliczania podatku dochodowego z tytułu użytkowania samochodu służbowego do celów prywatnych zostanie uregulowany poprzez nowelizację ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych dokonaną ustawą o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (tzw. ustawa deregulacyjna).

Adresaci:

Rozwiązanie znajdzie zastosowanie do osób fizycznych będących pracownikami, które użytkują samochody służbowe do celów prywatnych, jak również do przedsiębiorców, którzy umożliwili pracownikom korzystanie z samochodów służbowych do celów prywatnych.

Organ odpowiedzialny:

Minister Gospodarki we współpracy z Ministrem Finansów.

Termin:

Zakłada się, że rozwiązanie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

24. Jednorazowa płatność podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości, w przypadkach gdy kwota podatku nie przekracza 100 zł (zamiast płatności w 4 lub 12 ratach).

Cel:

Obniżenie kosztów administracyjnych związanych z poborem podatków. W obecnym stanie prawnym każda wpłacona rata podatku wymaga odrębnego księgowania przez pracowników organu podatkowego.

Narzędzia:

Zmiana ustaw: o podatku rolnym, o podatku leśnym oraz o podatkach i opłatach lokalnych polegająca na wprowadzeniu przepisu określającego obowiązek jednorazowej zapłaty podatku w przypadku gdy kwota zobowiązania nie przekracza 100 zł.

Adresaci:

- a) podmioty będące właścicielami, posiadaczami samoistnymi, użytkownikami wieczystymi gruntów, lasów, nieruchomości oraz obiektów budowlanych oraz posiadaczami tych przedmiotów opodatkowania stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- b) gminy jako beneficjenci wpływów z tytułu podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia projektu ustawy przyjęte przez Radę Ministrów w czerwcu 2013 r.

Przewiduje się, że proponowane zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

25. Niepobieranie podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości, gdy kwota podatku nie przekracza kosztów doręczenia przesyłki poleconej.

Cel:

Zmniejszenie kosztów poboru podatków, w sytuacji gdy kwota zobowiązania jest niższa niż koszty doręczenia decyzji podatkowej.

Narzędzia:

Zmiana ustaw: o podatku rolnym, o podatku leśnym oraz o podatkach i opłatach lokalnych. Konsekwencją wprowadzenia nowego przepisu będzie rezygnacja z doręczania decyzji i poboru podatku w przypadkach, gdy kwota zobowiązania jest niższa od kosztów przesyłki poleconej – koszty te wynoszą obecnie 6,10 zł. Koszty doręczenia ww. przesyłki będą ustalane na dzień 1 stycznia roku podatkowego, tak by ich ewentualne zmiany w trakcie roku podatkowego nie powodowały zróżnicowania sytuacji podatników.

Adresaci:

- a) podmioty będące właścicielami, posiadaczami samoistnymi, użytkownikami wieczystymi gruntów, lasów, nieruchomości oraz posiadaczami tych przedmiotów opodatkowania stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- b) gminy jako beneficjenci wpływów z tytułu podatku leśnego.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia projektu ustawy przyjęte przez RM w czerwcu 2013 r.

Przewiduje się, że proponowane zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

26. Elektroniczne przysyłanie przez notariuszy deklaracji podatkowych i innych dokumentów.

Cel:

Wprowadzenie obowiązku składania przez notariuszy, jako płatników podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatku od spadków i darowizn, deklaracji wraz z informacją o kwocie podatku należnego poszczególnym gminom wyłącznie w wersji elektronicznej oraz umożliwienie przekazywania notariuszom informacji z aktów notarialnych w formie elektronicznej (zamiast odpisów aktów notarialnych w formie papierowej) pozwoli na usprawnienie i zmniejszenie kosztów wymiany informacji. Zmiana ta pozwoli również na zwiększenie efektywności pozyskiwania i przetwarzania danych przez organy podatkowe, w tym poprawę jakości danych przez ich standaryzację i eliminację błędów wynikających z przetwarzania dokumentów papierowych. W konsekwencji powyższych zmian nastąpi poprawa efektywności pracy administracji podatkowej.

Narzędzia:

Wprowadzenie w ustawie o podatku od czynności cywilnoprawnych oraz w ustawie o podatku od spadków i darowizn obowiązku składania przez notariuszy deklaracji o wysokości pobranego i wpłaconego podatku (której integralną część stanowić będzie

informacja o kwocie podatku należnego poszczególnym gminom) wyłącznie w formie elektronicznej. Opracowanie elektronicznych formularzy deklaracji.

Zmiana przepisów w ustawie o podatku od czynności cywilnoprawnych oraz w ustawie o podatku od spadków i darowizn umożliwiające przekazywanie informacji zawartych w aktach notarialnych w formie elektronicznej. Opracowanie elektronicznych formularzy służących przekazywaniu tych danych.

Adresaci:

Notariusze – jako płatnicy podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatku od spadków i darowizn.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia ustawy przyjęte przez Radę Ministrów w czerwcu 2013r.

Przewiduje się, że proponowane zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

27. Doręczanie pism profesjonalnym pełnomocnikom wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Cel:

W aktualnym stanie prawnym zasady doręczania pism są jednakowe dla wszystkich uczestników postępowania, w tym pełnomocników zawodowych (doradców podatkowych, radców prawnych, adwokatów).

Proponuje się wprowadzenie zasady, według której pełnomocnikom zawodowym wszystkie pisma będą doręczane drogą elektroniczną albo w siedzibie organu podatkowego.

Proponowane zmiany przyczynią się do przyśpieszenia postępowań podatkowych. Powodować także będą znaczące oszczędności (koszty papieru i przesyłania pism), zablokują możliwość unikania doręczenia lub mataczenia w tym zakresie. Doręczenie tym sposobem będzie zawsze pewne, zostaną usunięte wątpliwości związane z miejscem doręczenia i klarownością treści zwrotnego potwierdzenia odbioru, co jest obecnie częstym przedmiotem sporów.

Narzędzia:

Proponuje się wprowadzenie w Ordynacji podatkowej uregulowań obligujących organy podatkowe do doręczania wszystkich pism pełnomocnikom zawodowym drogą elektroniczną albo w siedzibie organu podatkowego.

Pełnomocnicy zawodowi będą obowiązani wskazywać w pełnomocnictwie oprócz „zwykłego” adresu do doręczeń także adres poczty elektronicznej i zmiany tego adresu.

Doręczanie pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na wskazany adres poczty elektronicznej będzie stosowane także w odniesieniu do pełnomocnika mającego miejsce zamieszkania za granicą, który nie wskazuje krajowego adresu do doręczeń.

Adresaci:

Pełnomocnicy zawodowi (doradcy podatkowi, radcowie prawni, adwokaci).

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia ustawy przyjęte przez Radę Ministrów w marcu 2014r.

Planuje się, że przedstawione uregulowania wejdą w życie od 2016 r.

28. Wyznaczanie jednego organu podatkowego w sprawach dotyczących podmiotów pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych organów.**Cel:**

Celem wyznaczenia jednego organu podatkowego do prowadzenia kontroli podatkowej i postępowania podatkowego jest podniesienie efektywności postępowań podatkowych (kontroli) w sprawach złożonych, dotyczących podmiotów pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych organów, szczególnie w obszarze zorganizowanej przestępczości, przestępstw „karuzelowych” i firmanctwa. Projektowana zmiana ma również na celu usprawnienie i przyspieszenie kontroli podatkowej (postępowania podatkowego).

Aktualnie nie ma możliwości wyznaczenia jednego organu podatkowego do prowadzenia kontroli podatkowej i postępowania podatkowego w sprawach dotyczących podmiotów pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych organów.

Proponuje się umożliwić prowadzenie kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego w sprawach dotyczących podmiotów pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych organów przez wyznaczony jeden organ podatkowy, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie popełniania przestępstwa skarbowego lub konieczność zabezpieczenia dowodów ich popełnienia.

Narzędzia:

Wprowadzenie w Ordynacji podatkowej nowego szczególnego trybu wyznaczania właściwości organu podatkowego pierwszej instancji do prowadzenia konkretnych postępowań (kontroli). Minister Finansów będzie mógł wyznaczyć naczelnika urzędu skarbowego, naczelnika urzędu celnego lub dyrektora izby celnej jako właściwego do kontroli podatkowej oraz postępowania podatkowego w sprawach dotyczących podmiotów pozostających w zakresie właściwości miejscowej różnych organów.

Adresaci:

Każdy podatnik prowadzący działalność gospodarczą, w stosunku do którego istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub konieczne jest zabezpieczenie dowodów ich popełnienia.

Organ odpowiedzialny: Minister Finansów.

Termin: Założenia ustawy zostały przyjęte przez Radę Ministrów w marcu 2014 r. Planuje się, że przedstawione uregulowania wejdą w życie 3 miesiące od dnia ogłoszenia ustawy.

29. Ujednolicenie właściwości miejscowej w podatku od towarów i usług i w podatkach dochodowych.**Cel:**

Aktualnie, jeśli miejsce wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług nie pokrywa się z miejscem zamieszkania podatnika (adresem siedziby), to w zakresie VAT i PIT (CIT) podatnik rozlicza się w różnych urzędach skarbowych. Sytuacja ta nie jest korzystna zarówno dla podatnika, jak i dla organu podatkowego.

Cele wprowadzenia proponowanego rozwiązania:

- 1) gromadzenie wszystkich danych podatkowych w jednym miejscu, które mają wpływ na szybkość rozpatrywania spraw, co przyczyni się do szybkości załatwienia wniosków, oszczędności związanych z czynnościami i kosztami urzędu jak również podatnika;
- 2) efektywniejszy nadzór urzędu skarbowego nad działalnością podatnika:
 - efektywniejsze typowanie podmiotów do kontroli w ramach ryzyka zewnętrznego;
 - prowadzenie kontroli podatkowych w zakresie VAT i PIT przez jeden organ a tym samym zmniejszenie nakładów i czasochłonności postępowań kontrolnych wpływające również na szybkość postępowań podatkowych;
 - porównywanie obrotów i kosztów (zakupy na podstawie deklaracji VAT w celu sprawdzenia płatności zaliczek w ciągu roku).
- 3) skuteczne pobieranie, ewidencjonowanie podatków i wykonywanie zobowiązań podatkowych:
 - zwiększenie szybkości i efektywności egzekucji, z uwagi na możliwość pełnego ustalenia stanu majątkowego, bez konieczności występowania do innych urzędów i przesyłania tytułów wykonawczych do realizacji;
 - zwiększenie szybkości realizacji zaległości podatkowych w przypadku zwrotów/nadpłat.

Narzędzia:

Wprowadzenie w Ordynacji podatkowej zmian legislacyjnych zmierzających do ustalenia właściwości miejscowej jednego urzędu skarbowego dla jednego podatnika bez względu na rodzaj podatku. Unifikacja obejmie PIT (z wyjątkiem karty podatkowej), CIT i VAT. Dla osób fizycznych (bez względu na to czy prowadzą działalność gospodarczą czy nie) urzędem właściwym miejscowo powinien być urząd właściwy według adresu miejsca zamieszkania, a dla pozostałych podmiotów według adresu siedziby.

Adresaci:

Podatnicy podatku od towarów i usług wykonujący czynności podlegające opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług na terenie objętym zakresem działania jednego urzędu skarbowego innego niż urząd skarbowy ich miejsca zamieszkania (siedziby).

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia ustawy przyjęte przez Radę Ministrów w marcu 2014 r. Planuje się, że przedstawione uregulowania wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

30. Usprawnienie wszczęcia kontroli w stosunku do zakładu podmiotu zagranicznego.

Cel:

Obecnie obowiązujący stan prawny w zakresie kontroli podatkowej wskazuje, że kontrolowanym jest podatnik. W przypadku zagranicznego zakładu podatnikiem będzie osoba fizyczna lub prawna niemająca miejsca zamieszkania albo siedziby w Polsce. Powoduje to w praktyce wiele problemów związanych z wszczęciem kontroli spowodowanych głównie uregulowaniami w zakresie doręczeń i reprezentacji. Problemy dotyczą sytuacji, kiedy zakład nie ma formy prawnej, a w efekcie swojej reprezentacji

w Polsce. Konsekwencją jest trudność sprawdzenia opodatkowania takiej działalności w Polsce.

Proponuje się wprowadzenie do Ordynacji podatkowej przepisów ułatwiających kontrolę zakładu podmiotu zagranicznego. Celem regulacji jest umożliwienie sprawnej kontroli w stosunku do zakładu podmiotu zagranicznego.

Narzędzia:

Wprowadzenie w Ordynacji podatkowej przepisu umożliwiającego, w przypadku, gdy kontrolowanym jest zakład podmiotu zagranicznego, okazanie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacji służbowej osobie kierującej, nadzorującej lub reprezentującej faktycznie prowadzoną na terytorium Polski działalność, a nie podatnikowi.

Adresaci:

Zakłady podatników niemających miejsca zamieszkania albo siedziby w Polsce, którzy prowadzą w Polsce działalność.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia ustawy przyjęte przez Radę Ministrów w marcu 2014r.

Planuje się, że przedstawione uregulowania wejdą w życie 3 miesiące od dnia ogłoszenia ustawy.

31. Zmiana terytorialnego zasięgu działania dyrektorów urzędów kontroli skarbowej.

Cel:

Celem tego działania jest poprawa efektywności kontroli w największym regionie kraju - województwie mazowieckim.

Zakończona z dniem 1 stycznia 2013 r. zmiana w zakresie terytorialnego zasięgu działania niektórych dyrektorów urzędów kontroli skarbowej dostosowała strukturę kontroli skarbowej do potencjału gospodarczego województwa mazowieckiego. W Polsce występuje zróżnicowanie obciążeń administracji skarbowej w ujęciu regionalnym. W dużych miastach ma siedzibę zdecydowana większość firm. Powoduje to automatycznie, że na tych obszarach wzrasta również liczba nieprawidłowości w zakresie spełniania obowiązków podatkowych, natomiast maleje częstotliwość z jaką przeprowadzane są kontrole skarbowe. Dotychczas liczba funkcjonujących na terenie województwa mazowieckiego podmiotów gospodarczych powodowała, iż zasoby kadrowe w Urzędzie Kontroli Skarbowej w Warszawie nie pozwalały na poprawę efektywności kontroli.

Narzędzia:

Przyznanie dyrektorom Urzędów Kontroli Skarbowej w Lublinie, Kielcach, Łodzi, Olsztynie, Białymstoku i Bydgoszczy uprawnienia do sprawowania kontroli w powiatach wchodzących w skład województwa mazowieckiego.

Adresaci:

Podatnicy, których siedziba lub miejsce zamieszkania znajduje się na obszarach wyłączonych z właściwości dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie i przejętych przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej w Lublinie, Kielcach, Łodzi, Olsztynie, Białymstoku i Bydgoszczy

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

1 stycznia 2013 r.

32. Przyznanie organom kontroli skarbowej uprawnienia do wydawania decyzji o zabezpieczeniu zobowiązania podatkowego.**Cel:**

Celem proponowanych zmian jest efektywniejsze zabezpieczenie na majątku podatnika poprzez skrócenie czasu reakcji na działania podatnika, które mogą utrudnić zabezpieczenie jego majątku i uregulowanie zobowiązań podatkowych.

Obecnie organ kontroli skarbowej w toku postępowania kontrolnego nie jest uprawniony do wydawania decyzji w przedmiocie zabezpieczenia. Organ kontroli skarbowej uprawniony jest jedynie do wystąpienia z właściwym wnioskiem do naczelnika urzędu skarbowego lub naczelnika urzędu celnego w celu przedstawienia okoliczności świadczących o zasadności dokonania zabezpieczenia oraz wyszczególnienia składników majątkowych mogących stanowić przedmiot zabezpieczenia. Organ kontroli skarbowej prowadzący postępowanie kontrolne posiada wiedzę o sytuacji faktycznej i prawnej kontrolowanego. W konsekwencji jest w stanie na bieżąco weryfikować działania podatnika pod kątem wystąpienia przesłanek określonych w Ordynacji podatkowej, co pozwala zminimalizować ryzyko Skarbu Państwa odnośnie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania podatkowego.

Zmiana w tym zakresie spowoduje zmniejszenie kosztów funkcjonowania naczelników urzędów skarbowych związanych z ponowną analizą wniosków organów kontroli skarbowej o zabezpieczenie zobowiązania podatkowego.

Narzędzia:

Projektowana zmiana przyzna organom kontroli skarbowej uprawnienie do wydawania decyzji o zabezpieczeniu zobowiązań podatkowych na majątku podatnika w toku postępowania kontrolnego.

Wyeliminuje przy tym dwukrotne przeprowadzanie tych samych czynności, raz przez organ kontroli skarbowej przed wystąpieniem z wnioskiem o zabezpieczenie do naczelnika urzędu skarbowego, a drugi raz przez naczelnika urzędu skarbowego przed wydaniem decyzji o zabezpieczeniu.

Adresaci:

Podmioty, które ukrywają majątek w celu utrudnienia egzekucji administracyjnej.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia ustawy przyjęte przez Radę Ministrów w marcu 2014 r.

33. Zróźnicowanie stawek odsetek za zwłokę.**Cel:**

Obowiązująca stawka obniżona odsetek za zwłokę, w wysokości 75% stawki podstawowej, jest zbyt słabym bodźcem pozytywnym, aby mogła skutecznie stymulować dobrowolne ujawnianie przez podatników zaległości podatkowej w drodze korekty deklaracji, bez działań

ze strony organu podatkowego. W razie wykrycia nieprawidłowości przez organ podatkowy podatnik może złożyć korektę „pokontrolną” i zapłacić zaległości z nieznacznie wyższymi odsetkami, naliczonymi według stawki podstawowej.

Jednocześnie brak jest skutecznych, pozakarnych instrumentów prewencji finansowej wobec szczególnie nagannych zachowań podatników w obszarach o podwyższonym ryzyku (podatek od towarów i usług, podatek akcyzowy, cło). Penalizacja tego rodzaju zachowań w ramach odpowiedzialności karnej skarbowej okazuje się nie zawsze skuteczna (długotrwałość postępowania, względna łagodność kar, problem efektywności egzekwowania kar).

Proponuje się wyraźne zróżnicowanie stawek odsetek za zwłokę, w zależności od sposobu zachowania podatnika, a mianowicie:

- zmniejszenie do wysokości 50% obniżonej stawki odsetek za zwłokę podatnikom przejawiającym inicjatywę w skorygowaniu nieprawidłowości w pierwotnej deklaracji i bezzwłocznym uregulowaniu zaległości podatkowej, przy jednoczesnym ograniczeniu czasowym możliwości składania korekty deklaracji uprawniającej do obniżonej stawki odsetek,
- wprowadzenie sankcyjnej stawki odsetek za zwłokę stosowanej do zaległości w podatku od towarów i usług, podatku akcyzowym i długu celnego, w przypadkach nieskładania deklaracji, mimo istniejącego obowiązku oraz ujawnionego przez organy podatkowe znacznego zaniżania wysokości deklarowanych należności podatkowych (zawyżania wysokości nadpłaty/zwrotu podatku) i celnych.

Celem jest upowszechnienie dobrowolnego i rzetelnego wypełniania obowiązków podatkowych poprzez:

- wzmocnienie promowania zachowań polegających na dobrowolnym, jak najszybszym, ujawnieniu i uregulowaniu zaległości,
- zwiększenie dolegliwości finansowej wobec uchylania się od obowiązku składania deklaracji oraz znacznego zaniżania deklarowanych zobowiązań w obszarach o podwyższonym ryzyku.

Zmiana w tym zakresie realizuje kierunek wskazany przez Komisję Europejską w *Komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie konkretnych sposobów usprawnienia walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania, w tym w odniesieniu do państw trzecich* z dnia 27 czerwca 2012 r. COM(2012) 351. Komisja proponuje rozważyć:

- przygotowanie zachęty motywacyjnej w postaci programów dobrowolnego ujawniania, zachęcanie podatników do samorządnego korygowania swoich błędów,
- możliwość wprowadzenia przepisów wymierzonych przeciwko oszustom podatkowym i osobom uchylającym się od opodatkowania, w odniesieniu do określonych rodzajów przestępstw podatkowych, obejmujących sankcje administracyjne lub karne.

Narzędzia:

Zmniejszenie w ustawie - Ordynacja podatkowa wysokości obniżonej stawki odsetek za zwłokę, do wysokości 50% stawki podstawowej, dla podatników przejawiających inicjatywę w skorygowaniu nieprawidłowości w pierwotnej deklaracji i bezzwłocznym uregulowaniu zaległości podatkowej, przy jednoczesnym wprowadzeniu sześciomiesięcznego ograniczenia czasowego możliwości składania korekty deklaracji uprawniającej do obniżonej stawki odsetek.

Wprowadzenie do ustawy – Ordynacja podatkowa podwyższonej stawki odsetek za zwłokę (w wysokości dwukrotności stawki podstawowej), stosowanej w podatkach od towarów i usług oraz akcyzowym, wobec podatników, którzy bądź nie wywiązują się z obowiązku składania deklaracji, bądź zaniżają wysokość deklarowanego zobowiązania (zawyżają wysokość nadpłaty/zwrotu podatku) o ponad 25% kwoty należnej.

Wprowadzenie do ustawy – Prawo celne odesłania, które pozwoli na odpowiednie stosowanie podwyższonej stawki odsetek, na zasadach określonych w Ordynacji podatkowej, do długu celnego.

Adresaci:

W zakresie zmniejszenia obniżonej stawki odsetek - podatnicy, płatnicy i inkasenci obowiązani do składania deklaracji.

W zakresie wprowadzenia podwyższonej stawki odsetek za zwłokę - podatnicy podatku od towarów i usług, podatku akcyzowego i dłużnicy celni.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Wejście w życie zmian w zakresie zróżnicowania odsetek w 2015 r.

34. Wprowadzenie kary porządkowej za odmowę okazania dowodów w toku postępowania podatkowego.

Cel:

Celem proponowanego rozwiązania jest usprawnienie prowadzenia i zakończenia postępowania podatkowego poprzez dyscyplinowanie podatników i biur rachunkowych, którzy bezzasadnie nie przekazują żądanych przez organy podatkowe dowodów, których obowiązek posiadania wynika z przepisów prawa (ksiąg, faktur, rachunków). Brak dostępu do nich blokuje weryfikację wykonywania obowiązków. Przełoży się to także na zwiększenie postępowań w innych sprawach podatkowych.

Obecnie brak jest podstaw do stosowania kary porządkowej za bezzasadną odmowę okazania lub nie przedstawienie w terminie określonego dowodu, którego obowiązek posiadania wynika z przepisów prawa.

Narzędzia:

Wprowadzenie w Ordynacji podatkowej możliwości ukarania karą porządkową wzywanej strony lub jej pełnomocnika za bezzasadną odmowę okazania lub bezzasadne nieprzedstawienie w wyznaczonym terminie dowodów, których obowiązek posiadania wynika z przepisów prawa, w tym ksiąg rachunkowych, dowodów księgowych będących podstawą zapisów w tych księgach. Kara porządkowa będzie obejmować także osoby, którym podatnik zlecił prowadzenie lub przechowywanie ksiąg rachunkowych lub dokumentów będących podstawą zapisów w tych księgach (biura rachunkowe), jeśli osoby te bezzasadnie odmówią okazania lub nie przedstawią w wyznaczonym terminie ksiąg rachunkowych lub dokumentów będących podstawą zapisów w tych księgach.

Adresaci:

Strony postępowania podatkowego lub pełnomocnicy strony, a także biura rachunkowe.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia ustawy zostały przyjęte przez Radę Ministrów w marcu 2014 r.

Planuje się, że przedstawione uregulowania wejdą w życie 3 miesiące od dnia ogłoszenia ustawy.

35. Wprowadzenie kary porządkowej w ramach czynności sprawdzających.**Cel:**

Obecnie dyscyplinowanie podatników lub płatników lub kontrahentów podatników jest możliwe wyłącznie w drodze postępowania karnego skarbowego. Brak możliwości nakładania kary porządkowej w toku czynności sprawdzających powoduje, że podatnicy nie odpowiadają na kierowane do nich wezwania.

W konsekwencji organy podatkowe są obowiązane wszczynać postępowania podatkowe lub kontrole podatkowe w sprawach, które powinny być kończone już na etapie czynności sprawdzających.

Celem proponowanych zmian jest stopniowanie procedur podatkowych, poczynając od najmniej sformalizowanych. Umożliwi to wyjaśnianie większej liczby spraw w toku wstępnej procedury czynności sprawdzających bez konieczności wszczynania bardziej sformalizowanych i angażujących podatnika oraz urząd procedur kontroli podatkowej lub postępowania podatkowego. Proponowane rozwiązanie usprawni prowadzenie czynności sprawdzających.

Narzędzia:

Wprowadzenie w Ordynacji podatkowej możliwości nakładania kary porządkowej w przypadku bezzasadnego niezgłaszania się podatników lub płatników na wezwania organów podatkowych lub bezzasadnego nieprzedstawienia dokumentów w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających. Wprowadzenie możliwości nakładania kary porządkowej również na kontrahenta podatnika w przypadku bezzasadnego nieprzedstawienia dokumentów.

Adresaci:

Podmioty w odniesieniu do których prowadzone są czynności sprawdzające (w szczególności podatnicy, płatnicy, osoby trzecie i następcy prawni).

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia projektu ustawy zostały przyjęte przez Radę Ministrów w marcu 2014 r.

Planuje się, że przedstawione uregulowania wejdą w życie 3 miesiące od dnia ogłoszenia ustawy.

36. Wprowadzenie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania (General Anti-Avoidance Rule).

Cel:

1. Ochrona bazy podatkowej przed erozją. Polski sektor konsultingowy w ostatnich latach jest bardzo aktywny w kreowaniu, promowaniu i wdrażaniu schematów zmierzających do unikania opodatkowania. Potrzeba ochrony finansów publicznych uzasadnia wprowadzenie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania.
2. Funkcja prewencyjna. Działanie podatnika prowadzące do unikania opodatkowania, wiązałoby się z ryzykiem wymiaru zobowiązania podatkowego w sposób niweczący korzyść podatkową uzyskaną w wyniku tego działania. Nawet przy umiarkowanej skali stosowania, sam fakt istnienia klauzuli powinien zniechęcać do działań zmierzających do unikania opodatkowania. Wprowadzenie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania uporządkuje system prawa podatkowego, wyznaczając poprzez swoją treść i praktykę stosowania granice dopuszczalnej optymalizacji podatkowej.
3. Klauzula jest potrzebna dla zapewnienia równego traktowania podatników i realizacji konstytucyjnej zasady równości opodatkowania nie tylko na płaszczyźnie stanowienia, ale także na płaszczyźnie stosowania prawa. Nie można akceptować sytuacji, w której o istnieniu i wysokości opodatkowania decyduje zastosowana formuła prawna, a nie treść realnego zdarzenia gospodarczego. Podatnik unikający opodatkowania znajdzie się w lepszej sytuacji, niż podatnik zachowujący się w sposób bezpośrednio skierowany na efekt gospodarczy; obaj osiągają identyczny efekt gospodarczy, lecz innymi konstrukcjami prawnymi. Unikanie opodatkowania jest więc groźne nie tylko dla finansów publicznych przez uszczuplanie dochodów podatkowych, ale narusza też równość opodatkowania dając przy tym okazję do budowania, w nieuczciwy sposób, przewagi rynkowej.

Komisja Europejska w Zaleceniach z 9 grudnia 2012 r. w sprawie agresywnego planowania podatkowego [C(2012)8806] rekomenduje wprowadzenie klauzuli. Rada Unii Europejskiej (ECOFIN w konkluzjach posiedzenia z dnia 14 maja 2013 r.) zaleca przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania.

Narzędzia:

1. Wprowadzenie w Ordynacji podatkowej klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania.
Klauzula pozwoli na zwalczanie sztucznych konstrukcji prawnych, zwykle zawierających elementy zagraniczne, wykorzystywanych zazwyczaj przez wielkie korporacje do unikania zapłaty podatku. Zastosowanie klauzuli będzie uprawniać organ podatkowy do dokonania wymiaru podatku, bazując na zdarzeniu gospodarczym i adekwatnych do jego osiągnięcia typowych konstrukcjach prawnych, a także do pominięcia tych konstrukcji prawnych, które są sztuczne, nieadekwatne lub zbędne do realizacji zdarzenia i uzyskania zamierzonego efektu gospodarczego (reklasyfikacja).
2. Stosowanie klauzuli będzie powiązane z licznymi rozwiązaniami zabezpieczającymi: opinie zabezpieczające na wniosek podatnika, niezależny od administracji ekspercki panel opiniujący zasadność stosowania klauzuli w konkretnych sprawach - Rada ds. Unikania Opodatkowania, niewykonalność spornych decyzji, wyłączna właściwość Ministra Finansów w sprawach stosowania klauzuli.

Adresaci:

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz uczestniczące w prowadzeniu działalności gospodarczej i czerpiące z niej zyski (posiadanie udziałów, akcji, zarządzenie). W praktyce klauzula dotyczyć będzie podmiotów prowadzących działalność w ujęciu transgranicznym. Klauzula ma dotyczyć wszystkich podatków.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Założenia ustawy przyjęte przez Radę Ministrów w marcu 2014 r.

Wejście w życie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania w połowie 2015 r. (6-miesięczne *vacatio legis*).

37. Zmiany umów o unikaniu podwójnego opodatkowania ze: Słowacją, Cyprem, Luksemburgiem, Singapurem, Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi oraz zawarcie umów o wymianie informacji z 23 jurysdykcjami stosującymi szkodliwe praktyki podatkowe.**Cel:**

Zmiany wskazanych umów miały na celu:

- ograniczenie stosowania umów dla prowadzenia agresywnego planowania podatkowego,
- rozszerzenie listy rodzajów dochodów osiąganych ze źródeł w tych państwach, które objęte zostaną metodą odliczenia proporcjonalnego i będą podlegały opodatkowaniu również w kraju,
- wzmocnienie mechanizmów kontrolnych, poprzez umożliwienie efektywniejszej wymiany informacji podatkowych.

Narzędzia:

Cele osiągnęte będą poprzez:

- wyeliminowanie możliwości odliczania w kraju podatku, który nie został w rzeczywistości zapłacony za granicą, poprzez usunięcie z treści umowy klauzuli *tax sparing*,
- wprowadzenie tzw. klauzuli nieruchomościowej zapewniającej, iż przepisy o opodatkowaniu zysków ze zbycia polskich nieruchomości nie są obchodzone poprzez tworzenie spółek, których majątek składa się głównie z tych nieruchomości,
- zapewnienie, że postanowienia dotyczące opodatkowania wynagrodzeń dyrektorów w spółkach zagranicznych nie będą wykorzystywane w sposób instrumentalny dla unikania opodatkowania innych rodzajów dochodu,
- wyeliminowanie - poprzez rozszerzenie zastosowania lub ustalenie metody odliczenia proporcjonalnego jako głównej metody unikania podwójnego opodatkowania w Polsce - możliwości agresywnego planowania podatkowego polegającego na tworzeniu schematów podwójnego nieopodatkowania dochodu,
- zapobieganie nieuprawnionemu osiąganiu korzyści wynikających z umowy poprzez wprowadzenie klauzuli *main purpose test*, zgodnie z którą korzyści te nie będą przyznawane, jeżeli głównym lub jednym z głównych celów zawierania transakcji było ich osiągnięcie,

- zapobieganie nieuprawnionemu osiągnięciu korzyści wynikających z umowy poprzez wykorzystywanie tzw. sztucznych struktur (*artificial arrangement*), takich jak tzw. *letter-box companies*,
- efektywniejszą identyfikację przypadków agresywnego planowania podatkowego poprzez wprowadzenie postanowień o wymianie informacji podatkowych zgodnych z aktualnym standardem OECD w zakresie m.in. pozyskiwania informacji posiadanych przez banki oraz inne instytucje finansowe.

Adresaci:

Polscy rezydenci podatkowi osiągający dochody ze źródeł za granicą.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

Postanowienia zmieniające umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania:

- z Cyprzem - obowiązują od 1 stycznia 2013 r.,
- z Luksemburgiem - obowiązują od 1 września 2013 r. w odniesieniu do podatków pobieranych u źródła i od 1 stycznia 2014 r. w odniesieniu do pozostałych podatków,
- z Singapurem - będą obowiązywały od 1 stycznia 2015 r.,
- ze Słowacją oraz z ZEA - oczekują na ratyfikację po stronie partnera traktatowego.

Nowe umowy o wymianie informacji podatkowych:

- weszły w życie: Andora, Gibraltary, Guernsey, Jersey, San Marino, Wyspa Man;
- podpisane: Belize, Bermudy, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Grenada, Kajmany, Liberia, Wspólnota Bahamów, Wspólnota Dominiki;
- trwają negocjacje: Hongkong, Bahrajn, Turks & Caicos, Montserrat, Antigua i Barbuda, Monaco, Liechtenstein, Seszele, Barbados.

38. Loteria paragonowa.

Cel:

Celem organizacji loterii promocyjnej, jest podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa o korzyściach płynących z posiadania paragonu zarówno w sferze praw konsumenckich, jak i w sferze tworzenia warunków uczciwej konkurencji.

Pośrednio celem edukacyjnym jest uzyskanie zrozumienia, akceptacji i poparcia dla prowadzonych działań kontrolnych i braku akceptacji społecznej dla podatników działających w szarej strefie, nie ewidencjonujących obrotów. Loteria będzie skierowana przede wszystkim do odbiorców usług, w którym to segmencie istnieje duże ryzyko nieewidencjonowania sprzedaży.

Jednocześnie organizacja loterii powinna budować przeświadczenie u podatników o bezwzględnej konieczności wystawienia paragonu (ewidencjonowania obrotu za pośrednictwem kasy rejestrującej).

Narzędzia:

Loteria promocyjna, w ramach której utworzona zostanie strona internetowa z formularzem zgłoszeniowym zawierającym dane osobowe osoby zgłaszającej oraz numer paragonu fiskalnego wraz z unikatowym kodem kasy rejestrującej.

W stosunku do osób nieposiadających dostępu do Internetu możliwe byłoby pobieranie formularza zgłoszeniowego bezpośrednio w miejscach dokonania zakupu lub u organizatora loterii.

Adresaci:

Konsumenci.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów

Termin:

2015 rok

39. Zwiększanie stopnia dobrowolnego wypełniania obowiązków podatkowych poprzez publiczne działania informacyjno-edukacyjne mające na celu przybliżenie wiedzy z zakresu prawa podatkowego.

Cel:

Zwiększanie stopnia dobrowolnego wypełniania obowiązków podatkowych to jeden z podstawowych celów, jaki stawia sobie nowoczesna administracja podatkowa. Podatnik dobrowolnie wypełniający obowiązki podatkowe to podatnik, który wypełnia je właściwie i terminowo zarówno w sferze deklarowania zobowiązań podatkowych, jak i dokonywania płatności należności podatkowych. Wykonywanie tych zobowiązań przez niego odbywa się bez konieczności wszczynania wobec niego kontroli podatkowych, czynności sprawdzających oraz postępowań podatkowych, egzekucyjnych i karnych skarbowych. Postawa dobrowolnego wypełniania zobowiązań podatkowych wynika ze wzrostu świadomości podatkowej oraz z zapewnienia podatnikom odpowiedniego poziomu obsługi oraz wiedzy z zakresu prawa podatkowego. A więc wzrost liczby podatników dobrowolnie wypełniających zobowiązania podatkowe jest wskaźnikiem tego, czy administracja podatkowa jest skuteczna pod względem oddziaływania społecznego, jakości obsługi oraz prowadzonych działań informacyjno-edukacyjnych wpływających nie tylko na wiedzę podatników, ale zmieniających również postawy społeczne. Dlatego też, tak istotne jest prowadzenie długoterminowych i konsekwentnych działań informacyjno – edukacyjnych.

Działania informacyjno-edukacyjne realizowane są na bieżąco oraz w ramach kampanii prowadzonych przez Ministerstwo Finansów i jednostki podległe Ministrowi Finansów.

Do podstawowych kampanii realizowanych cyklicznie przez resort finansów należą:

- **Szybki PIT** - cykliczna ogólnopolska kampania dotycząca składania rocznych zeznań podatkowych. Głównym celem akcji jest uświadomienie podatnikom, jakie korzyści płyną z terminowego i szybkiego składania deklaracji podatkowych. Szczególny nacisk położony jest na promowanie systemu e-Deklaracje i składanie zeznań podatkowych w formie elektronicznej.
- **Weź paragon** - kampania mająca na celu podniesienie świadomości społeczeństwa o korzyściach płynących z posiadania paragonu, zarówno w sferze praw konsumenckich i obywatelskich, jak i w sferze tworzenia warunków uczciwej konkurencji oraz kształtowania postaw społecznych. Akcja ma wpłynąć na zmianę zachowania konsumentów oraz sprzedawców podczas dokonywania przez nich transakcji, zachęcić do uczciwości i rzetelności oraz promować właściwe nawyki wśród konsumentów i przedsiębiorców.

- **Z naszych podatków dla nas** - kampania informacyjno-edukacyjna, której celem jest dotarcie do społeczeństwa z komunikatem na co przeznaczane są podatki oraz uświadomienie, że wszyscy obywatele są zobowiązani do ponoszenia świadczeń publicznych, świadczeń, z których wszyscy podatnicy korzystają. Zadaniem kampanii jest również rozpowszechnienie wiedzy na temat budżetu zadaniowego, jako nowej metody zarządzania finansami publicznymi.

Narzędzia:

W ramach realizowanych działań wykorzystywane są następujące narzędzia:

1. Strony www.

- **portal internetowy MF** - składający się z dwóch serwisów www.mf.gov.pl i www.finance.mf.gov.pl. Witryna www.mf.gov.pl pełni rolę Biuletynu Informacji Publicznej urzędu. Strona www.finance.mf.gov.pl to witryna edukacyjno-informacyjna dostarczająca wiedzę z zakresu podatków i cel, przede wszystkim aktualną i przekazywaną w sposób przystępny dla odbiorców,
- www.szybkipit.pl – specjalny serwis internetowy www.szybkipit.pl, który stanowi kompendium wiedzy na temat rozliczania podatku dochodowego od osób fizycznych,
- www.znaszychpodatkow.pl - strona internetowa z merytoryczną wiedzą na temat budżetu, w tym w szczególności budżetu zadaniowego. Na stronie tej dostępne są m.in.: materiały informacyjne, baza wiedzy z obszaru budżetu i podatków, cztery filmy edukacyjne pokazujące związek między płaceniem podatków a ich późniejszym wpływem na takie obszary jak: edukacja, sport, bezpieczeństwo i pomoc potrzebującym.

2. Aplikacje.

- Aplikacja pytaniowa - umożliwia zadawanie pytań i otrzymywanie odpowiedzi od ekspertów z Krajowej Informacji Podatkowej. Aplikacja cieszy się każdego roku coraz większym zainteresowaniem. Do aplikacji pytaniowej na stronie szybkipit.pl wpływa dziennie średnio 150 pytań z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych, co w porównaniu z poprzednim rokiem (ok. 50 pyt.) jest dużym wzrostem i sukcesem kampanii.
- Kalkulator podatkowy - aplikacja interaktywna – kalkulator, pokazujący konkretnemu podatnikowi, w jaki sposób, za pośrednictwem budżetowania zadaniowego, dystrybuowane są jego podatki.

3. Broszury, ulotki i plakaty informacyjne.

Corocznie w ramach kampanii Szybki PIT oraz innych działań informacyjnych dotyczących prawa podatkowego udostępniane są podatnikom broszury, ulotki informacyjne i plakaty. W tym roku w wersji papierowej, zostało wydanych 13 tytułów broszur informacyjnych z zakresu zagadnień podatkowych o łącznym nakładzie 1 933 850 szt. oraz 4 plakaty o łącznym nakładzie 13 515 szt., udostępnianych w urzędach skarbowych na terenie całego kraju i na terenie innych współpracujących urzędów i podmiotów.

Broszury i ulotki wydawane w druku, jak również inne mniej popularne materiały informacyjne zostały również zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Finansów www.finance.mf.gov.pl.

4. **Spoty telewizyjne i radiowe.** Materiały promujące rozliczenie przez Internet zrealizowane pod hasłem „Do urzędu skarbowego przyjdź jeśli masz naprawdę ważny powód. PIT wyślij prze Internet”. Spoty emitowane były w telewizji, kinie oraz w radio.
5. **Współpraca z mediami.** Bezkosztowa współpraca z mediami to działania realizowane z dziennikami ogólnopolskimi, prasą kobiecą, telewizją śniadaniową oraz portalami internetowymi.
6. **Dni Otwarte.** W ramach kampanii Szybki PIT we wszystkich urzędach skarbowych organizowane są dni otwarte w dni wolne od pracy, podczas których podatnicy mogą uzyskać pomoc i informacje na tematy podatkowe.
7. **Dyżury telefoniczne** - organizowane są w mediach oraz na terenie Ministerstwa Finansów i w innych jednostkach resortu finansów.
8. **Profile w mediach społecznościowych** – wykorzystywane na potrzeby poszczególnych kampanii edukacyjno-informacyjnych. **Facebook** - stworzony na potrzeby akcji Szybki PIT, zawiera informacje o kampanii i zakładki będące odnośnikami do serwisu www.szybkipit.pl oraz kanału Ministerstwa Finansów na YouTube. **Kanał YouTube**, na którym znajdują się filmowe spoty informacyjne i promocyjne oraz spoty radiowe.
9. **Eventy/akcje edukacyjne** kierowane do dzieci i młodzieży. W ramach działalności edukacyjnej Ministerstwo Finansów współpracuje między innymi z Uniwersytetem Dzieci, bierze udział w obchodach Dnia Dziecka i wspiera ekonomiczne inicjatywy młodzieżowe i studenckie poprzez udzielanie honorowych patronatów.

Adresaci:

- Podatnicy indywidualni.
- Przedsiębiorcy.
- Dzieci i młodzież (przyszli podatnicy).

Terminy:

Data początkową inicjującą zorganizowane działania informacyjno-edukacyjne były projekty PHARE z zakresu administracji podatkowej, których zadaniem było m.in. dostosowanie do standardów unijnych poziomu obsługi podatników, w tym zapewnienie im niezbędnych informacji oraz narzędzi komunikacji z administracją, w związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej (1997-2004).

Termin podejmowania działań informacyjno-edukacyjnych związany jest ze zmianami legislacyjnymi, które wymagają przeprowadzenia działań informacyjnych, jak również wynika z analizy mediów, badań ankietowych, raportów, informacji z jednostek w terenie, które wskazują na potrzebę przeprowadzenia działań w danym czasie.

Terminy wynikają też z długofalowych dokumentów przyjętych przez Ministerstwo Finansów - tj. Strategia Edukacji Ministerstwa Finansów na lata 2009-2013 lub związane są z czasem trwania danej kampanii.

I tak:

- Akcja „Weź paragon” realizowana jest od 2004 roku, obecnie działania w ramach akcji koncentrują się w okresie wakacji i ferii zimowych.
- Akcja Szybki PIT realizowana pod tą nazwą od 2010 roku. Prowadzona jest cyklicznie w okresie rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych (styczeń-kwiecień).
- Kampania „Z naszych podatków dla nas” – działanie całoroczne.

40. Wprowadzenie w procesie edukacji szkolnej elementów promujących postawy obywatelskie w płaceniu podatków, a w szkołach ponadpodstawowych bloku tematycznego z zakresu podatków w ramach wiedzy o społeczeństwie.

Cel:

W obecnym modelu kształcenia młodzieży poświęca się niewiele uwagi obowiązkom obywatelskim w zakresie podatków. W efekcie młodzi ludzie, posiadając bardzo ograniczoną świadomość podatkową, postrzegają opodatkowanie raczej jako przejaw represji ze strony państwa niż jako konieczny element zarządzania państwem przynoszący korzyści dla obywateli. Jak wskazują badania tzw. *tax morale* jest szczególnie niskie u młodych podatników¹ i skutkuje przyzwoleniem dla zachowań negatywnych w obszarze przestrzegania prawa podatkowego. Z kolei takie społeczne przyzwolenie osłabia skłonność do wypełniania obowiązków podatkowych wśród uczciwych podatników.

Większa świadomość podatkowa przekłada się na postrzeganie unikania opodatkowania jako postępowania nagannego i na zwiększoną skłonność do dobrowolnego płacenia podatków – dlatego jej rozwijanie i ochrona leży w interesie państwa.

Narzędzia:

Wprowadzenie do podstawy programowej w ramach przedmiotu wiedza o społeczeństwie bloku tematycznego z zakresu podatków. Szczególnie wartościowe byłyby zajęcia z udziałem przedstawicieli administracji podatkowej. Zaproszeni pracownicy organów skarbowych mogliby przeprowadzać na lekcjach prezentacje ułatwiające zrozumienie podstawowych zasad systemu podatkowego i jego roli w systemie finansowania dóbr publicznych, a także zagrożeń wynikających z uchylania się od obowiązków podatkowych. Ponadto, w celu kształtowania postaw obywatelskich, w kontekście spełniania obowiązków podatkowych już od najmłodszych lat, pożądane byłoby wprowadzenie zajęć promujących taką postawę również dla uczniów szkół podstawowych oraz zerówek.

Odpowiednie materiały edukacyjne mogłyby zostać opracowane i udostępnione do pobrania (przez nauczycieli/uczniów) na portalu podatkowym – co pozwoliłoby uniknąć konieczności wprowadzania nowych podręczników, a jednocześnie stanowiło promocję portalu i uczyło korzystania z tego narzędzia komunikacji z administracją podatkową na przyszłość.

Adresaci:

Nauczyciele, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, gimnazjalnych, podstawowych i klas zerowych.

Organ odpowiedzialny:

Minister Edukacji Narodowej we współpracy z Ministrem Finansów.

¹ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp114_en.pdf (str. 30)

Termin:

Zmiany podstawy programowej powinny być skorelowane z terminem rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

41. Poprawa efektywności zwalczania oszustw podatkowych – powołanie stałego zespołu przy Ministrze Finansów.**Cel:**

Celem powołania i funkcjonowania Zespołu do spraw poprawy efektywności zwalczania oszustw podatkowych jest podejmowanie działań, w szczególności legislacyjnych, na rzecz zmniejszenia skali utraty dochodów budżetowych oraz zwiększenia poziomu wykrywalności oszustw podatkowych.

Narzędzia:

Członkowie Zespołu odpowiadać będą za realizację powierzonych im w ramach prac Zespołu zadań i z racji posiadanych kompetencji będą organizować ich realizację w zakresie, odpowiednio, komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów lub podległych im służb.

Do zadań Zespołu należy, w szczególności:

- określanie kierunków strategicznych oraz priorytetów w zakresie zwalczania oszustw podatkowych oraz propozycji kluczowych obszarów problemowych i priorytetowych zadań do prowadzenia długofalowej polityki w tym zakresie,
- formułowanie rekomendacji przez wskazywanie pożądaných kierunków przyszłych działań Ministerstwa Finansów, oraz
- monitorowanie źródeł oszustw podatkowych oraz identyfikowanie potrzeb i problemów służb podatkowych w zakresie ich zwalczania,
- ewaluacja i monitorowanie obowiązujących oraz projektowanych aktów i rozwiązań normatywnych z zakresu zwalczania oszustw podatkowych, mających wpływ na efektywność sprawność i skuteczność działania właściwych organów.

Adresaci:

Organy administracji podatkowej, kontroli skarbowej oraz organy celne.

Organ odpowiedzialny:

Członkowie Zespołu.

Termin:

Działanie ciągłe. Zarządzenie nakłada na dyrektorów komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów i kierowników jednostek podległych Ministrowi Finansów lub przez niego nadzorowanych obowiązek udzielania członkom Zespołu wsparcia w wykonywaniu zadań określonych zarządzeniem.

42. Poprawa jakości obsługi podatników oraz efektywności działania służb podatkowych – powołanie stałego zespołu przy Ministrze Finansów.**Cel:**

Cele działania Zespołu ds. poprawy jakości obsługi podatników oraz efektywności działania służb podatkowych i celnych, w którego skład wchodzi niektórzy Członkowie Kierownictwa Ministerstwa Finansów obejmują, w szczególności:

- a) określanie kierunków strategicznych oraz priorytetów w zakresie poprawy jakości obsługi podatników i efektywności działania służb podatkowych i celnych oraz pogłębiania zaufania do tych służb i kształtowania ich pozytywnego wizerunku,
- b) identyfikowanie potrzeb oraz problemów służb podatkowych i celnych w zakresie ich funkcjonowania, a także monitorowanie ich rozwiązywania,
- c) monitorowanie czynników ryzyka związanych z działaniami służb podatkowych i celnych,
- d) monitorowanie oraz ewaluacja obowiązujących oraz projektowanych rozwiązań oraz przepisów z zakresu działania służb podatkowych i celnych, mających wpływ na efektywność, sprawność i skuteczności ich działania.

Pomimo wielu działań podejmowanych w ostatnich latach, ciągle jeszcze zastrzeżenia budzi jakość obsługi podatników oraz skala i sposób nakładania na nich nowych obowiązków, jak również efektywność funkcjonowania administracji skarbowej i celnej. Powyższe wynika m.in. z istniejących różnych rozwiązań organizacyjnych w zakresie obsługi klientów (podatników) oraz efektywności działań poszczególnych służb podległych Ministrowi Finansów. Identyfikacja przeszkód i problemów dotyczących obsługi dokonywana jest oddzielnie dla poszczególnych jednostek organizacyjnych, a równocześnie podejmowane są próby usprawnienia obsługi w ramach różnych programów (w szczególności e-Cło i e-Podatki). Tempo zmian trudno jednak uznać za w pełni satysfakcjonujące. Potrzebna jest zatem lepsza koordynacja działań we wskazanym obszarze. Usprawnienia wymaga również przepływ informacji w obrębie służb jak i między departamentami MF.

Skład Zespołu i ranga jego członków gwarantuje z jednej strony: twórcze i innowacyjne poparte doświadczeniem podejście do problemów, z drugiej zaś strony z racji posiadanych kompetencji możliwość organizowania powierzonych zadań w ramach komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów lub służb podległych członkom Zespołu.

Narzędzia:

Prace Zespołu odbywają się w ramach spotkań, z posiedzeń których sporządzane są protokoły. W ramach prac Zespołu m.in:

- dokonywany jest przegląd istniejącego systemu podatkowego oraz procedur podatkowych,
- dokonywany jest bieżący monitoring dokumentów o charakterze organizacyjnym/normatywnym, a także podejmowanych inicjatyw, pod kątem skutków, jakie za sobą niosą w zakresie obsługi klientów (podatników) oraz efektywności działania poszczególnych służb,
- inicjowane są działania zmierzające do jednolitej polityki informacyjnej.

Podstawowym sposobem realizacji zadań przez Zespół jest formułowanie rekomendacji o charakterze strategicznym (kierunki działań w obszarze wyznaczonych celów) dla MF oraz rekomendacji szczegółowych dla Kierownictwa MF i weryfikowanie stanu ich realizacji.

Adresaci:

Jednostki administracji podatkowej i celnej. Interesariusze administracji podatkowej i celnej.

Organ odpowiedzialny:

Minister Finansów.

Termin:

25 czerwca 2013 r. - zarządzeniem Ministra Finansów nr 24 powołany został Zespół ds. poprawy jakości obsługi podatników oraz efektywności działania służb podatkowych i celnych.

Funkcjonowanie Zespołu ds. poprawy jakości obsługi podatników oraz efektywności działania służb podatkowych i celnych jest bezterminowe.

43. Poprawa efektywności kontroli podmiotów powiązanych – powołanie stałego zespołu przy Ministrze Finansów.**Cel:**

Celem powołania i funkcjonowania Zespołu do spraw kontroli podmiotów powiązanych jest podejmowanie działań zapewniających sprawne i skuteczne współdziałanie organów podatkowych i organów kontroli skarbowej w zakresie kontroli podmiotów powiązanych dotyczącej opodatkowania podatkiem dochodowym oraz zwiększenia skuteczności wymiany i przepływu informacji pomiędzy ww. organami i Ministerstwem Finansów.

Narzędzia:

Członkowie Zespołu odpowiadać będą za realizację powierzonych im w ramach prac Zespołu zadań.

Do zadań Zespołu należy, w szczególności:

- określanie kierunków strategicznych oraz priorytetów w zakresie obszaru kontroli na podstawie analiz i oceny ryzyka nieprawidłowości podatkowych w zakresie funkcjonowania podmiotów powiązanych,
- opracowanie systemu gromadzenia i analizy informacji, wspomagających działania analityczne oraz wspomagających realizację zadań kontrolnych i związanych z unikaniem podwójnego opodatkowania,
- identyfikacja niezbędnych narzędzi i źródeł informacji, w szczególności baz danych, pozwalających na prawidłowe typowanie podmiotów do kontroli i skuteczną realizację działań kontrolnych oraz zapewnienie do nich dostępu organom podatkowym i organom kontroli skarbowej,
- opracowanie zasad współpracy i koordynacja działań pomiędzy organami podatkowymi, organami kontroli skarbowej a komórką organizacyjną w Ministerstwie Finansów odpowiedzialną za unikanie podwójnego opodatkowania,
- dokonywanie analizy ustaleń kontrolnych pod kątem problematyki stosowania przepisów dotyczących cen transakcyjnych, obszarów ryzyka cen transakcyjnych oraz wyznaczania kierunków zmian legislacyjnych.

Adresaci:

Organy podatkowe i organy kontroli skarbowej.

Organ odpowiedzialny:

Członkowie Zespołu.

Termin:

Działanie ciągłe od kwietnia 2014 r.